1856. DRIE EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 95.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag**. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2,30, buiten Assen franco per post *f* 2.45.

WOENSDAG 26 NOVEMBER

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **f 1.00** en voor elken regel meer **15** cent, behalve 35 cent zegelregt.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Drenthe,

Brengt ter kennis van 't algemeen, dat de **handelsprijzen** der GRANEN, LEVENSMIDDELEN en andere voorwerpen, aangevoerd op de weekmarkten in deze Provincie, gedurende de eerste helft der maand Nov. l.l., hebben bedragen, als volgt:

BENAMING DER VOORTBRENGSELEN.	MAAT EN GEWIGT.	ASSEN. Laagste		ASSEN. Hoogste		COEVORDEN. Laagste		COEVORDEN. Hoogste		HOOGEVEEN. Laagste		HOOGEVEEN. Hoogste		MEPPEL. Laagste		MEPPEL. Hoogste	
Rogge, winter	mud	7	00	7	75	7	50	8	25	0	0	0		7	00	8	00
» zomer										8	00	8	60				
Boekweit, zand	»	5	25	6	50									6	50	7	25
» veen	»	5	25	6	50	5	50	6	50	5	95	6	50	6	00	7	00
Aardappelen, vroege	»																
» late	»					0	00	0	00					1	:0	2	00
» ruige witte	»	1	30	1	70												
» roode Venlosche	»	1	40	1	75												
Hooi	500 Ned. pd.	0		0													
Stroo	»	8	»	8	»												
Eijeren, kippen	100 stuks	3	00	3	00	2	00	2	00								
» eenden	»					0	00	0	00								
Boter, gras	Ned. pond		87½	0	97½		80		85								
» hooi	»									1	06	1	05	1	03	1	13

Assen, 21 November 1856.

De Commissaris des Konings voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.

Vergadering van den Raad der gemeente Assen op Woensdag den 26 November 1856 des namiddags te 1 ure.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

25 Nov.

Het Europeesch Concert.

Onder dezen titel gaf een der Duitsche bladen het volgende geestig artikel:

„Trots alle jeremiassen, die nog kort geleden weenden, trots alle stormen, die den vrede dreigden — verheugt zich Europa nog in harmonie, volgens oude nooten. De door de zon bruingeverniste zoon luistert lagchend, of de vreemde oorlogschepen onheil spellen, zit aan den oever in de schaduw van Napels citroen-boom, en *de Lazzaroni* zingt vrolijk zijn lied:

Wijze: „*maak mij geen kunstjes voor, kunstjes voor!*"

Italie, dat land van zoete droomen, beschermd door Frankrijks en Oostenrijks schilden, hoe gelukkig en rustig is het lot, u beschoren, — hoe ruischt het lied van uwe bergen en uit uwe dalen:

Wijze: „*In het duistere der bosschen,*
In het hol met loof bedekt,
Slaapt de roover Rinaldini,
Tot hem 't morgenkoeltje wekt!"

Adem scheppende van lange jaren kommer en ellende, ontwaakt de Turk tot een nieuw leven, en in opgewonden stemming laat hij zijn lievelingslied door de vrouwen van zijn' harem zingen:

Wijze: „*aan alles wat ik lijde, is slechts de* liefde *schuld!*"

Spanje is nu gelukkig door orde en *Isabella* wordt nog bemind. De koningin-moeder blijft van verre en zingt in de stad der zeven heuvelen:

Wijze: „*eens speelde ik met scepter, met kroon en gouden ster!*"

Rusland maakt niemand bang: Vreedzaam ziet het op Wallachije, op alles wat het Westen kan verlangen en neuriet zachtkens:

Wijze: „*ach, waart gij als mijn eigen!*"

En hoe gelukkig gevoelen zich *Bucharest* en *Jassy* onder de liefdevolle hoede van den Grooten Heer en onder de Weener sabels. Men hoort het aan het lied, dat zij reeds negen maanden luidkeels aanheffen:

Wijze: „*trekt o krijgers, trekt dan henen!*"

Maar welk een jubel onder de helden, die rust genieten op vasten voet, en die, wat ook de Fransche bladen verzekeren, blijven waar zij zijn en denken:

Wijze: „*wij gaan nog niet marcheren, wij ligten 't anker niet!*"

Leve de jagt! leve het genot! Ik wil dat men nood en kommer vergete — zoo klinkt het te Parijs. Wie mort dan nog? Zijt voorzigtig, overmoedige:

Wijze: „*dat ieders lippen zwijgen: elk luistre naar mijn stem!*"

Twijfelen aan vriendschap is onregt. Hoe ook de diplomaten tornen — de door bloed bezegelde alliantie is eeuwig, en Schot en Brit zingen:

Wijze: „*Een weinig liefde, een weinig trouw,*
Of valschheid daaraan schaden zou?
Tralire, tralare!"

Zelfs Duitschland, Duitschland! Welk eene wedergeboorte. Wie slaapt zoo kinderlijk gerust! Wie zingt als Frankfort *Germania's* wiegelied:

Wijze: „*slaap kindje, slaap!*"

„Slaap kindje, slaap!" deze laatste regel van bovenstaand concert, 't welk bij bitteren spot zoo diepen zin heeft, is thans de grondtoon van vele politieke dagbladen als zij spreken over Europa's tegenwoordigen toestand.

„Doe de volle wapenrusting van Mars aan en sta op uw post!" is het oorlogsgeschreeuw, dat anderen laten hooren.

Onzes inziens is in beide raadgevingen overdrijving. Die wat te verliezen heeft, wake! maar hij putte zich niet uit, hij matte zich niet af voor den dag mag komen, die goed en bloed kan eischen. Er zijn velen die vurig oorlog wenschen, maar er zijn ook zeer velen die den vrede, tot grooten prijs zelfs, zoeken te behouden. Hopen wij, dat de pogingen van laatstgenoemden met goeden uitslag worden bekroond. Maar daartoe behoort wijsheid en kracht.

Dat de Napelsche bedelaar, de *Lazzaroni*, in overmoed een' aanval tracht uit te lokken, door de Engelsche en Fransche krijsmagt terstond toe te zingen: „*maak mij geen kunstjes voor!*" — dat Italie nog het Kanaän is der roovers — dat de Turk wrevelig zegt: „*liefde* (de Engelsch-Fransche interventie) *is schuld aan al mijn lijden!*" — dat Maria Christina zich herinnert hoe zij eens speelde met scepter en kroon — dat de ongelukkige Vorstendommen *smachten* naar het vertrek hunner zoogenaamde *beschermers* dat de Engelschen en Oostenrijkers zingen: „*wij scheiden nog niet en wij scheiden nog niet en wij hebben nog geen verdriet*" — dat in Frankrijk één wil *denken* en *spreken*, en *doen* voor *allen* — dat Rusland *thans* gaarne toegeeft, om welligt eens met intrest van intrest terug te vragen . . . . . dat alles zijn geen, waarlijk geen kenteekenen van Europa's goede gezondheid en eischen ons waakzaamheid en gepaste voorzorgen, maar 't zijn toch ook nog geen verschijnselen die den kreet wettigen: „grijpt het geweer en naar den wal!"

't Is Engeland vooral, dat in deze dagen een zeer hoogen toon voert, dat is, men versta ons wel, de Engelsche pers, en hoe wel deze niet altijd het orgaan is van het Hof van St. James, zoo slaat de verstandige toch acht op hare woorden. Om u, waarde lezers, eens een staaltje te geven, wat die pers zoo al durft zeggen, zullen wij de *Times*, het Engelsche monster-blad, hier sprekende invoeren:

„Wij willen tegenover *l'Assemblée nationale* en de volkeren van het vaste land openhartig zijn. Het Engelsch-Saksische ras, dat wil zeggen, Engeland en de volken die er van afstammen, is geroepen om eene bijna algemeene overheersching uit te oefenen, hetwelk echter door de eerlijke lieden van alle natien niet bejammerd behoeft te worden. Dat is, wij gelooven het ten minste, de bestemming onzer natie, dat zij eene plaats in de geschiedboeken der wereld inneme, waarnaar geen ander land durft haken.

„De geheele geschiedenis was slechts eene voorbereiding tot de komst van dat volk, dat alle natien der wereld als één huisgezin zou vereenigen.

Onze taal wordt reeds door de twee magtigste landen gesproken en in het zuidelijk halfrond ontwikkelt zich met reuzen schreden een andere tak van onzen stam tot eene groote natie.

„De uitgestrekte streken van Azie, door twee derden van het menschelijk geslacht bewoond, zijn door de onvermoeide geestkracht van het Engelsche volk overmeesterd. Volgelingen van *Mahomed* en *Brama* bevinden zich zelfs onder de onderdanen van de Koningin, en het moet geen verwondering baren, dat onze raadgevingen te Constantinopel eenigen invloed hebben, als men in aanmerking neemt, dat Engeland de eerste Muselmannische mogendheid der wereld is. China is door de geestkracht der Engelschen met het overige menschdom in aanraking gebragt. Het geheele rijk wordt door de leerstellingen onzer zendelingen in beweging gebragt, terwijl in onze Australische kolonien duizende en tien duizende Chinezen zijn, die onze taal en beschaving overbrengen aan de oevers van onbekende stroomen en in het hart van landen, die tot nog toe voor de wetenschap gesloten waren.

„Onze spoorwegen en telegraphen zullen zich weldra van de Middellandsche zee en van den Oceaan tot in het hart van Azie uitstrekken.

„De tallooze eilanden der Indische zeeën zullen weldra gebruikt worden als zoovele stations op den weg naar Australie; hunne bevolkingen zullen beschaafd en hunne hulpbronnen ten dienste der menschheid aangewend worden.

„Van dien aard nu is de overmagt van Engeland, dat zijn zijne overwinningen. Zijne roeping is niet om aan de Hoven te intrigueren, noch om de partijen te vleijen. Het hecht zeer weinig gewigt aan diplomatieken invloed of aan de opinie der coterien.

„Het Fransche dagblad, hetwelk wij beantwoorden, heeft wel gelijk, als het zegt, dat onze staatslieden slechts ééne politiek hebben, die de natie begrijpt en ondersteunt. Bij ons verliest men niet een eens gevormd plan uit het oog, geene omverwerping van hetgeen tot stand werd gebragt. Ieder Minister moet zijn voorganger navolgen en aan het gebouw onzer nationale grootheid arbeiden. Van daar dat vertrouwen op ons zelven; wij vreezen niet om gedurende den oorlog onze zwakke punten bloot te stellen, en de vreugde onzer vijanden, die zulks vernamen, was ons onverschillig; wij hervormden bedaard ons militair stelsel. In zeker opzigt de aanvallen van de *Assemblée nationale* toegevende, willen wij te meer de dwaasheid zijner aanhangers doen uitkomen. Het is uitgemaakt, dat eene natie, die zich zijner bekwaamheden en zijner roeping bewust is, met zijn goeden naam op het spel zal zetten om die niets beteekenende voordeelen, die uit de schending van het Parijsche verdrag konden voortvloeijen te behalen.

„Waarom zouden wij eenige stoomschepen in de Zwarte zee willen behouden? Om welke redenen zouden wij den Franschen gezant verhinderen den Sultan met wijze raad te dienen?

Politiek nieuws is er overigens weinig. De jongste tijdingen, die eene officiele tint dragen, blijven vredelievend, maar de Engelsche pers, getuige de *Times* hier boven, dringt als 't ware het geloof op, dat de alliantie met Frankrijk niet meer is wat zij was gedurende den oorlog in de Krim. Zij wil heerschen in weerwil van Frankrijk. Ook de *Morning Post*, gewoonlijk bedaarder dan de *Times*, zeide op 22 j.l. nog, dat hij eene tweede zitting in het vredes congres onnoodig achtte, terwijl Frankrijk en geheel het vredelievend Europa verklaart: het is hoog tijd, dat de vredemakers weder vergaderen en door een goed einde duidelijk en welgemeend het groote werk bezegelen.

De politieke mannen zijn zeer benieuwd naar de troonrede des konings van Pruissen, te houden op 29 dezer bij de opening der Kamers. Zij hopen, dat de kwestie van Neufchatel voor dien tijd is vereffend, opdat de koning niet verpligt zij een dreigend woord te spreken, dat hij later, vooral uit het oogpunt van Pruissens militaire eer, gestand zou moeten blijven.

De eisch door *Friedrich Wilhelm*, bij monde van den heer *Sydow* gedaan, „loslating der koningsgezinde gevangenen te Neufchatell," is aldus beantwoord: „die zaak wordt thans met de groote Mogendheden behandeld." Is dat waar, dan behoeft men niet te gelooven, dat de Neufchatelsche kwestie is geschikt voor 29 November e. k.

De *Times* wil geven en nemen, zoo als hij gewoonlijk wil als het *anderen* betreft. Hij stelt deze schikking voor: „Neufchatell late de koningsgezinden los en dan verklare Pruissen het vrij van elk vreemd gezag!" Neufchatell kwam dan gewis aan het beste deel. Het raakte ettelijke staats-kostgangers kwijt en ontkwam zelf aan Pruissen's gezag.

Nopens het verblijf van keizer *Frans Jozeff* in zijne Italiaansche provincien, ontwaart men bijna met elken post, dat zijne verschijning aldaar het begin zal zijn van goede veranderingen in het staatsbestuur en van eene verzoenende politiek. Een en ander is wel noodig, want het land is in tweeërlei opzigt ongelukkig: finantieel en maatschappelijk, en zeker is het, dat er in alle rangen en standen eene doffe ontevredenheid heerscht. Men voorspelt, dat de keizer te Venetie eene kalme, te Milaan eene koude ontvangst verbeidt, doch dat hij geene vijandige demonstratien behoeft te vreezen. Maar een ding zal al weder te meer blijken, dat er tusschen het volk in Italie en de Oostenrijksche natie een niet weg te nemen scheidsmuur bestaat.

Het oproer te Malaga houdt in Spanje aller aandacht bezig, en het blijkt dat het begon en voortgezet werd onder de kreet: „*leve de Republiek!*" De insurgenten vuurden op de troepen en van wederzijden vielen er gekwetsten, terwijl de insurgenten vijf hunner op het slagveld lieten.

Dat zegt de Ministeriele pers, maar de telegrafische dépêches, bij het Gouvernement ontvangen, hebben meer gezegd. De zaak schijnt zeer ernstig te zijn geweest. De krijgsraad heeft negen insurgenten ter dood veroordeeld en het Gouvernement heeft per telegraaf order gegeven om nog 15 anderen te fusilleeren.

Voor weinige dagen verzekerde het Gouvernement nog, dat Spanje *volkomen* rustig was!

Ten gevolge van den opstand te Malaga zijn ook te Madrid ettelijke personen gearresteerd en had men nog anderen op 't oog, die men dienstig achtte achter de grendels te plaatsen.

Meest alle oproeren, te Malaga ontstaan, hadden ten doel om de smokkelarij met Gibraltar te begunstigen, maar tot nu toe had er nimmer eene bataille plaats. Deze keer echter is de zaak ernstiger van aard.

Men sprak reeds van groote opgewondenheid te Barcelona en te Saragossa.

Spoedig zal het blijken wat hier van zij en in hoe verre het Malagasch oproer invloed uitoefent. De officieren van het garnizoen te Madrid werden op 17 j.l. in de kazernen geconsigneerd, en het schijnt, dat maarschalk *Narvaez* slechts ten halve op de armee vertrouwt. Bij decreet is bepaald, dat de artillerie zal worden gebragt op 12,000 en de kavalerie ook op 12,000 man.

Isabella II heeft in de jongste jaren veel geleerd en is geenzins meer de zwakke vrouw, die het eene uur nog besluiteloozer is dan het andere. Toen de heer *Pidal* in den jongsten ministerraad over eene bijeenroeping der Cortes sprak, die als zeer noodzakelijk voorstelde en hierin door maarschalk *Narvaez* werd ondersteund, keuvelde de Vorstin zeer vrolijk en vertrouwelijk met den heer *Lersundi*, en nam niet de moeite om op het gewigtig voorstel eene enkele syllabe te antwoorden.

Een ander tooneel op kleiner schaal, maar toch echt *Spaansch*. Een exafgevaardigde der Canarische eilanden ontmoette op straat den Directeur-Generaal der loterijen en sprak onder andere zaken ook over „gele vogeltjes." De Directeur-Generaal der loterijen dacht aan gele canarie-vogeltjes van de Canarische eilanden, maar de ex-volksvertegenwoordiger meende, dat er gedoeld werd op gele muntstukjes, die in der tijd hunne rol vervulden bij de verkiezing. Hierover vertoornd, gaf hij den heer Directeur een kolossale oorvijg, waarop die zich op de afgevaardigde wierp en hem een stuk van 't regter oor beet. Deze, op zijne beurt, trok den sabel, diende den Directeur eerst een goede dragt slagen toe en sloeg hem eindelijk het neusbeen in stukken. Dat geschiedde op klaar lichten dag op straat, en de beide vechtende heeren behooren tot de gematigde partij!

Eene telegrafische dépêche uit Madrid, gedagteekend 23 November, geeft aan den Minister van Financien volmagt om voor 60 millioen realen graan en meel buitenlands te doen opkoopen en met vrijdom van regten in te voeren.

Het Turksche Ministerie is nu compleet, eene tijding die weinigen interesseert, omdat men weet, hoe weinig de Groote Heer en die van zijnen rade hebben te zeggen. De vraag is alleen: wie zal dat Ministerie beheerschen, Frankrijk of Engeland? In zoo verre is het belangrijk te weten of het Ministerie Fransch- of Engelsch-gezind is, dat is gezind om aan de eene of aan de andere Mogendheid welgevallig te zijn.

De tijd zal dit wel leeren.

In de Belgische Kamer van Afgevaardigden wordt thans eene hoogst belangrijke strijd gevoerd over de vraag: zal de R. Catholieke geestelijkheid het hooger onderwijs al of niet geheel onder hare leiding hebben? Met kracht treedt de constitutionele partij tegen het Ministerie, dat tot de geestelijkheid overhelt, op, en menig opmerkelijk woord, menige waarheid wordt er gesproken, die geheel Europa wel mag hooren en ter harte nemen. Wij zullen daarom in het volgend Overzigt, als wanneer wij een meer gevestigd oordeel over het gevoelen der Belgische volksvertegenwoordiging ten aanzien van dit gewigtig onderwerp kunnen mededeelen, hierover nader en uitvoerig tot onze lezers spreken.

De Koning Groot-Hertog van Luxemburg, die, bij monde van zijn Landvoogd, Z. K. H. Prins *Hendrik*, en op verlangen van de Duitsche Bondsvergadering wijzigingen wilde aanbrengen in de Luxemburgsche constitutie, eene constitutie op Belgische leest geschoeid, ondervond daar zoo veel tegenstand bij de Wetgevende Magt, dat deze werd ontbonden.

Hoogst waarschijnlijk heeft de oppositie ter kwader ure zoodanige houding aangenomen. Door „gemeen overleg" had zij welligt iets meer verkregen dan men haar wilde laten — nu kan haar wel eens het een en ander worden ontnomen, wat haar gelaten zou zijn.

26 Nov.

Eene telegrafische depeche uit Bern van 24 Nov. meldt het volgende;

De Bondsraad heeft geweigerd toe te geven aan het verlangen van Pruissen, om de gevangenen van Neufchatel vooraf onvoorwaardelijk vrij te laten, hij heeft zich bereid verklaard om te onderhandelen en verwacht van wege de bondsvergadering zoodanige opening op eene wijze, als waarop hij als nabuur meent aanspraak te kunnen maken. Het regt moet zijn vrijen loop hebben. Er is bevel gegeven tot het uitrusten van troepen.

Uit Konstantinopel is het belangrijk berigt ontvangen, dat Aali-pacha niet langer dan vier-en-twintig uren minister is geweest, daar hij met Reschid-pacha niet tot eenstemmigheid van gevoelen kon geraken.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van 22 Nov. De beraadslagingen over de staatsbegrooting voor 1857 zijn geopend. De heer *Dommer* heeft het eerst het woord gevoerd, en uitgeweid over de omstandigheden, onder welke de thans in functie zijnde Ministers hunne betrekkingen hebben aanvaard. Hij heeft gewezen op de oorzaken, welke, naar zijn inzien, aanleiding hebben gegeven tot het uiteengeraken van het vorig bewind, en heeft die gezocht in de eischen eener kleine partij, aan welke dit bewind zich niet heeft willen onderwerpen, en onder welke ook het tegenwoordige bewind, zoo hij meende, zoude kunnen bezwijken. Hij heeft twee vragen tot de regering gerigt, als 1o. hoever zij met de regeling van het onderwijs is gevorderd, en 2o. of zij in Februarij eene voordragt, betreffende dit onderwijs, aan de Kamer zal kunnen voordragen? Nadat de heer *Zijlker* het woord had gevoerd, heeft de *Minister van Binn. Zaken* verklaard, dat hij zijne beste pogingen zoude aanwenden, om spoedig in de voordragt van eene wet op het onderwijs te voorzien, maar dat dit niet alleen van hem afhangt; dat ook andere Ministers daarover moeten worden geraadpleegd en ten slotte de Raad van State, en dat, wat het tijdpunt der indiening betreft, eene dergelijke zaak niet gelijk kan worden gesteld met de aanneming van de vervaardiging van een openbaar werk. Vervolgens heeft de *Minister van Justitie* het woord gevoerd. Het komt hem voor, dat, na de bepaalde verklaringen, die

het tegenwoordig ministerie gegeven heeft, dat het niet in het minst in zijne bedoelingen ligt het in het jaar 1848 tot stand gebragte aan te tasten, het wel eenigzins als onbillijk, als hard te beschouwen is, het daarvan te verdenken. Het nieuwe ministerie is niet opgetreden om aan al de wenschen of droombeelden te voldoen, die in honderde ingekomen verzoekschriften vervat waren. Het is ook nooit door de Regering gezegd, dat dit hare bedoeling was, om alles toe te geven wat de petitionnarissen mogten verlangen. Zij heeft alleen dit gezegd, dat het werkelijk gebleken was, dat bij duizenden in den lande en daaronder bij hooggeschatte en geachte mannen groot gemoedelijk bezwaar bestond tegen de voorgestelde wet op het onderwijs. De Regering wil trachten dat gewetensbezwaar van velen in den lande uit den weg te ruimen of daaraan te gemoet te komen. Tot behoud van de eendragt heeft zij het wenschelijk gekeurd, dat men beproeven zou, om zoo mogelijk de zaak te regelen en te schikken. Dat brengt niet mede, om de regten van de meerderheid op te offeren aan die der minderheid, maar men zal een middel opsporen om eene wet tot stand te kunnen brengen, ten einde de bestaande bezwaren zooveel mogelijk worden opgeheven. Het behoort tot het wezen van een constitutionnelen Staat, dat er gemeenschappelijk overleg plaats vindt, dat men wete te geven en te nemen, en dat men aan gematigdheid en wijsheid ook het gevoel van regt weet te paren. Het behoort tot de zorgen van eene welwillende Regering de eendragt in den Staat te vestigen. Het is dus zeer verkeerd, het is zeer onbillijk, zooals men dit Ministerie voorstelt en beschouwt, als te zijn opgetreden met het oogmerk of geneigd te zijn te voldoen aan al de eischen, die door petitionarissen gedaan zijn. De heer *Groen van Prinsterer* heeft eene uitvoerige rede gehouden, waaruit bleek, dat hij, na de teleurstelling, welke hij ondervonden heeft in betrekking tot de rigting van het ministerie, als opposant zal optreden tegen het Ministerie.. maar als een zonderling opposant: hij wil namelijk het Ministerie ondersteunen in het spoor, dat hij verlangt te volgen, om het, zoo mogelijk, terug te brengen op het terrein, waarop het door het mandaat des Konings is gebragt. Voorts is spreker voor eene partiële indiening van de wet voor het onderwijs. Verder ontwikkelt hij de reden, waarom, als de Minister van Justitie zijn stelsel mogt verdedigen, de Minister nog meer dan de heer *van Hall*, in tegenspraak zal zijn met zijne antecedenten en nog meer dan het Ministerie *van Hall* zijn historischen oorsprong verloochenen, hetgeen voor velen eene onverwachte en bittere teleurstelling zal zijn. Ook begrijpt spreker niet, dat dit Ministerie eene verzoenende staatkunde te volgen heeft. Hierin ziet hij een bewijs voor de zwakheid van het standpunt der Regering. Spreker merkt op, dat geen Ministerie kan staande blijven, als het lijnregt staat tegenover de wenschen der anti-revolutionaire partij.

Een meer of minder verontrustend verschijnsel wordt thans op onderscheiden landerijen in het noorden van ons Land waargenomen, namelijk, de vele wormen, die de wortels van het reeds boven den grond staande winterkoren afbijten of doorknagen, zoodat het in vele streken bijna geheel wegsterft, tengevolge waarvan op sommige plaatsen geheele akkers met rogge weder zijn omgeploegd. Zulks wordt niet alleen opgemerkt in sommige streken van Drenthe en Overijssel, maar ook in het Hannoversche, alwaar dit zoo erg moet zijn, dat gansche akkers door dit ongedierte zijn verwoest. Men schrijft dit ongedierte aan de zachte weersgesteldheid toe, en wel te meer, dewijl, nu het weder eenigzins guurder begint te worden, de wormen zich nu vereenigen, zoodat men op enkele plaatsen somtijds eene groote menigte bij elkander vindt. De heer dr. *J. Wttewaal* deelt in de *Landbouw-Courant* van 6 November mede, dat gemelde worm de larve is van eene der grootere mugsoorten, en welke larve *Hamel* soms *Hemel*, ook wel *Emel* genoemd wordt. De heer *Wttewaal* hoopte later den naam op te geven van de soort van mug, welke hier de schade deed. — Volgens berigt van den burgemeester van Hardenbergh zoude het insekt vooral veel schade aanrigten in de op ½ uur van dat stadje gelegen buurschap Baalder, alwaar de aangetaste akkers het voorkomen hadden alsof zij door kippen waren omgewoeld.

— Het in de afdeelingen der Tweede Kamer gehouden onderzoek omtrent het wets-ontwerp tot verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1855 (*Fonds: Kolonisatie van behoeftigen*) heeft o. a. tot de vraag geleid, dat in de Koloniën van Weldadigheid misdrijven of pogingen daartoe gepleegd en in lateren tijd inzonderheid zoogenaamde brandbrieven geschreven zijn, alleen met het doel, om uit deze koloniën naar de gevangenissen te worden overgebragt. Eenige leden wenschten van de Regering te vernemen, wat hoofdzakelijk als de oorzaak van dit betreurenswaardig verschijnsel, naar haar gevoelen, moet worden beschouwd? Zij vroegen, of dit aan een minder goede of genoegzame voeding, of wel aan weerzin tegen arbeid is toe te schrijven; en wat betreft de verzonden wordende brieven met dreiging van brandstichting, welke niet wel anders dan groote ongerustheid bij de ingezetenen kunnen verwekken, wenschten zij bepaaldelijk, dat maatregelen genomen zouden worden, om hunne verzending te beletten.

— In *de R.-C. Tijd* leest men het volgende: „Bij het derde eeuwfeest van het Mirakel van Amsterdam, (in 1645) is zich eene gebeurtenis komen aansluiten, die bij de Nederlanders vooral diepen indruk gemaakt heeft en de godsvrucht in deze streken bij voortduring heeft levendig gehouden. 't Waren de wonderen, die het Gods goedheid behaagt heeft, ter verheerlijking Zijner genaderijke Moeder te Kevelaar uit te werken. Spijt vervolging en smaad hebben de Nederlandsche Catholieken, hebben vooral de Amsterdammers, niet nagelaten, in jaarlijksche bedevaart de herinnering van Gods gunstbewijzen daar te Kevelaar te vieren. Het was onzen tijd voorbehouden door nog hoogere verheffing in eere van de Koningin der Heiligen, aan *Maria*, ook als patronesse van de Kevelaarsche Devotie, een hoogeren luister bij te zetten. Geen wonder dat de Hoogwaardige en kunstlievende Bisschop van Munster het oogenblik gekomen acht, om in eene sinds lang gevoelde behoefte te voorzien, en te Kevelaar eene schoone Lieve-Vrouwe-kerk te bouwen. Een der uitstekendste bouwmeesters, die het westelijke Europa heeft aan te wijzen — de heer *Vincent Statz* — heeft de teekening voor die kerk vervaardigd. Het zal eene groote kruiskerk met drie beuken en schoonen toren worden in de zuivere gothiek der XIIIe eeuw." De bisschop roept voor den aanbouw de milddadigheid der bedevaartgangers in.

— De *Amst. Ct.* vestigt de aandacht van het publiek op de statuten der maatschappij tot onderlinge waarborg tegen faillieten. Het doel der maatschappij is, om door een onderlinge verzekering, uitsluitend toe te passen op den handel tusschen fabriekanten, grossiers en kleinhandelaars in Nederland, hare leden tegen betaling eener vaste premie tegen verliezen te waarborgen, door wanbetaling hunner handelsdebitanten veroorzaakt. De hoofdzetel der maatschappij, getiteld: de handels-waarborg, is gevestigd te Amsterdam. Directeuren zijn de heeren *F.* en *W. Gompertz*.

— De oneenigheid in Luxemburg, tusschen de Kamer van vertegenwoordigers en de regering, kon wel niet anders, dan ten nadeele der eerste afloopen, aangezien de minister *Simons* nog pas in de Kamer gezegd had, dat hij, in weerwil van het weinig aanlokkelijke besluit der Kamer tegen het ministerie, waarin zij verklaarde geen vertrouwen meer te stellen, toch op zijn post zou blijven. Wat te verwachten was, is dan ook geschied. Den 19 dezer hebben de leden der oppositie, toen zij, na eene schorsing der zitting, weder voor het eerst bijeen kwamen, en daar weder dezelfde ministers voor zich zagen, terstond voorgesteld, om de zitting weder te verdagen. Dit voorstel werd met 25 tegen 24 stemmen verworpen, waarop genoemde leden op de zitting van den volgenden dag niet zijn verschenen, en aldus de behandeling der zaken onmogelijk maakten. Ook in de namiddagzitting was dit hetzelfde geval, en was de vereischte meerderheid niet tegenwoordig. De minister *Simons* maakte daarop van zijn regt gebruik en sloot de zitting, in weerwil, dat de begrooting nog geheel onaangeroerd daar lag.

— Wij hebben voor eenigen tijd melding gemaakt van een geding, voor het Arnh. kantongeregt gevoerd, door een armen bakkersjongen, die op een der naburige buitenplaatsen door een woedenden, losgeraakten bandhond vreeselijk was geteisterd, tegen den eigenaar van dien hond, ten einde van dezen schadevergoeding te verkrijgen voor vernielde kleederen, kosten van verpleging, langdurig gemis van alle verdiensten, doorgestane pijn en smarten enz. Op de gronden, door den kantonregter aangegeven, heeft deze den gedaagde veroordeeld om aan den bakkersjongen alle kosten en schaden te vergoeden, mits de som van f 200, niet te boven gaande, door dat ongeval geleden, nader bij staat op te maken en te vereffenen.

— De Amsterdamsche bladen bevatten de akte van beschuldiging tegen A. A. *Pfeiffer*, oud 36 jaar, geneeskundige te Bussum, beschuldigd van moedwilligen doodslag met voorbedachten rade van zijne huisvrouw, op 5 Sept. ll. Uit dat uitgebreide stuk blijkt, dat de beschuldigde in de laatste jaren allerlei pogingen in het werk heeft gesteld om van zijne vrouw ontslagen te worden, zonder dat het aantoont, welke reden hij daartoe kan gehad hebben; dat hij haar gedurig an echtbreuk beschuldigde, en haar zelfs zoover had weten te brengen, dat zij hare schuld deswege in tegenwoordigheid der dienstmeid bekende, en hem vergiffenis voor haar wanbedrijf gevraagd had; dat echter later door haar herhaaldelijk was gezegd, dat zij dit enkel en alleen beaamd had, omdat hij beloofd had, dat zij, hare schuld bekennende, bij hare drie kinderen zou blijven, doch dat, toen op 5 Sept. ll. des morgens *P.* in zijne apotheek zat te huilen, door zijne vrouw is gezegd: „laat hem maar huilen, ik weet, dat ik onschuldig ben aan het kwaad waarvan hij mij beticht," waarop *P.*, in woede ontstoken, een amputatie-mes van den wand heeft gehaald, en zijne vrouw daarmede heeft vermoord.

Naar men verneemt, zal aan het postwezen met nieuwjaar eene meerdere uitbreiding worden gegeven en ook eene groote bevordering in dat vak plaats hebben.

— H. M. de Koningin, vergezeld van H. D. jongsten zoon, *Alexander* der Nederlanden, is den 22 dezer ten 4½ ure in goeden welstand van hare buitenlandsche reis in de residentie teruggekeerd. Z. K. H. de Prins van Oranje verwelkomde H. M. op de vestibule van het paleis.

— De ministers van kolonien en van oorlog, als daartoe door den Koning gemagtigd, hebben ter kennis gebragt van allen, die daarbij belang mogten hebben, dat in het jaar 1857 voor jongelingen (waarvan het getal later zal worden bepaald) de gelegenheid zal bestaan, om voor de dienst in Oost- en West-Indie, geheel voor rekening der koloniale geldmiddelen, als kadet bij de koninklijke academie voor de zee- en landmagt te worden geplaatst, en zulks, wat Oost-Indie betreft, voor alle wapens en wat West-Indie aangaat, voor de wapens der infanterie en artillerie, zullende die plaatsing geschieden onder gehoudenheid nogthans, dat overeenkomstig art. 88 van het reglement voor gezegde inrigting, de ouders of voogden zich vooraf bij borgtogt verbinden, om de uit de Indische fondsen ten behoeve van hunne zonen of pupillen te verstrekken sommen terug te betalen, in geval die jongelieden hunne bestemming niet volgen, het geval van overlijden alleen uitgezonderd. Deze bekendmaking geschiedt voorloopig, opdat de ouders of voogden hunne zonen of pupillen bij tijds zouden kunnen doen voorbereiden tot het vergelijkend examen, hetwelk omstreeks het midden der maand Junij van het volgende jaar, tusschen de adspiranten, die naar gezegde plaatsing zullen dingen, zal worden gehouden, en waaromtrent te zijner tijd eene bepaalde oproeping in de *Staatscourant* zal geschieden. Ten opzigte zoo van den vereischten ouderdom der adspiranten als van de vakken, waarover het examen der admissie als kadet loopt, worden de belanghebbenden verwezen naar het reglement voor de koninlijke akademie voor de zee- en landmagt van den jare 1852, welk reglement in den boekhandel verkrijgbaar is.

— Te Amersfoort zijn twee wachtmeesters gearresteerd van het regement veldartillerie, aldaar garnizoen houdende, die een zak met haver bij zich hadden van de garnizoensfouragie afkomstig. Een van deze heeft zich door ophanging van het leven trachten te berooven.

— De Synodale Commissie der Ned. Herv. Kerk heeft besloten, dat in het begin van het volgende jaar eene telling van het getal lidmaten in ons land zal plaats hebben.

— Uit Winkel (Noord-Holland) wordt gemeld, dat de gewoonte om bij de dusgenaamde slagt sterken drank te schenken, weder een zeer treurig gevolg heeft gehad. Een oppassend jongeling, uitgenoodigd om mede te drinken, is spoedig beschonken geraakt. Gedrongen om vol te houden, is de jongeling bewusteloos geworden en onder vrolijk gejuich naar zijn meesters huis gedragen, alwaar echter de dragers met schrik ontwaarden, dat zij een lijk hadden overgebragt. Dadelijk aangewende geneeskundige hulp heeft niet mogen baten.

Leeuwarden, 19 Nov. De inenting van het rundvee tegen de besmettelijke longziekte heeft gedurende de twee laatste maanden weder op uitgebreide schaal in dit gewest plaats gevonden. Tot dusver zijn van p. m. 250 veehouders ongeveer 4000 stuks (kalveren boven de 6 maanden, hokkelingen en enter-dieren) ingeënt, die, op weinige uitzondering na, in de termen vallen, om, zoo zij aan de gevolgen mogten sterven (hetgeen echter tot heden nog slechts met één rund is geschied) door de provincie aan de eigenaars te worden vergoed; terwijl buitendien nog ruim 1,100 runderen boven 3jarigen ouderdom voor rekening en risico der eigenaars de kunstbewerking hebben ondergaan. Meerendeels behooren deze runderen tot gezonde beslagen. Het grootst getal inentingen is verrigt door den heer *Jennes*, leeraar aan 's Rijks veeartsenijschool te Utrecht, en verder door de Rijks veeartsen *P. van Staa* te Sneek, en *J. B. Kielstra* te Opeinde. De longziekte verspreidt zich overigens bij aanhouding nog ongemeen in dit gewest. Gedurende den herfst van 1855 kwamen wekelijks gemiddeld 37 gevallen voor en werden p. m. 15 nieuwe stallen aangetast per week; thans zijn beide cijfers 2½ maal zoo groot en klom dat der nieuwe stallen zelfs eens tot 46 in de week. Terwijl voorts in 1855 tot 14 November slechts 512 runderen aan de ziekte stierven en 1146 te dier zake werden afgemaakt, beliepen die cijfers over hetzelfde tijdvak van 1856, 1,735 en 3,090, en dus in 't geheel 3,157 meer dan in 1855 of bijna tweemaal zooveel. Dezelfde ongunstige verhouding wordt waargenomen ten aanzien van het cijfer der aangetaste beslagen, dat in 1855 tot 14 November niet meer dan 328 was en in 1856 tot dat tijdstip reeds tot 956 is geklommen. De ziekte heerscht thans in 29 van de 43 gemeenten dezer provincie, doch het hevigst steeds in het middenpunt en de westelijke, zuidwestelijke en zuidelijke streken, waar men de grootste veestapels vindt. Het totale cijfer der runderen, die van de invoering der reglementaire verordeningen tegen de longziekte in dit gewest (17 December 1849) tot dusverre (bijna 7 jaren dus) aan die ziekte verloren gingen, bedraagt 18,910, waarvan, blijkens bovenstaande opgaven, in de thans verloopen 8½ maand van 1856 alleen meer dan ¼.

Zalt-Bommel, 20 Nov. Gisteren zijn hier aan een schipper duizend mudden aardappelen verkocht en afgeleverd tegen f 1 50 het mud.

Veendam, 21 Nov. Als een voorbeeld van gunstige aanfokkerij kan dienen, dat in dit voorjaar twee melkschapen van den landbouwer *M. P. Smid* te Meeden zeven lammeren hebben geworpen, welke zes weken hebben gezoogd en vervolgens zijn geweid; voor eenige dagen zijn deze lammeren afgeleverd voor de belangrijke som van zeventig gulden; een dezer schapen had het voorgaande jaar mede vier lammeren groot gebragt. , *Veend. Ct.*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De policie is er in geslaagd eenige personen te arresteren die 's nachts oproerige plakkaten aanplakten en tot dus verre aan de nasporingen der policie hebben weten te ontsnappen. Aan de stads sergeanten is eene premie van 50 fr. toegezegd voor het arresteren van die lieden.

— De Fransche brieven bevatten weder veel over misnoegdheid in Frankrijk, en de herhaalde verzekeringen aangaande dien ongunstigen toestand zal spoedig aan de Fransche dagbladen de gelegenheid verschaffen, de Engelsche te beschuldigen eene omwenteling te willen bewerken. Inderdaad schijnt de moeite, die sommige bladen zich geven om Frankrijk af te schilderen als een nieuwen staat van zaken te gemoet te gaan veeleer voort te spruiten uit den wensch daarnaar, dan uit overtuiging.

— Men verneemt dat aan de voorgenomen reis van het hof naar Fontainebleau toch gevolg zal worden gegeven, maar niet met zoo veel praal, als aanvankelijk het plan was. De keizer moet, op bepaald verlangen der keizerin, besloten hebben vóór den terugkeer naar Parijs eenige dagen in eerstgenoemde residentie door te brengen.

— Niettegenstaande officiële bladen bij herhaling de verzekering geven, dat het anglo-fransch verbond volstrekt niet is geschokt en dat tusschen de beide kabinetten de beste verstandhouding heerscht, verneemt men van goederhand, dat het verschil van meening tusschen de beide regeringen over onderscheidene punten blijft aanhouden, en dat de alliantie op dezen oogenblik alles behalve zoo hecht en vast is als gedurende den oorlog in de Krim bij het teekenen van den vrede.

ENGELAND.

In den *Times* leest men de volgende zonderlinge advertentie: „Bij eene aanzienlijke familie te Londen wordt gevraagd tegen goed loon eene keukenmeid van de Roomsch Katholieke godsdienst en met slechts één oog. Reflecterenden vervoegen zich in Portlandstreet no. 17, waar men tevens de reden kan vernemen, waarom iemand met één oog wordt verlangd."

— De zaak van *Redpath*, die den Noorder Spoorweg voor 1½ millioen heeft bestolen, blijft groote belangstelling wekken, vooral, omdat hij in zoo groote mate de algemeene achting had weten te verwerven. In zijne vrije uren deelde hij godsdienstige tractaatjes uit, hield hij zich bezig met werken van barmhartigheid te doen, en hij was dan ook lid van het bestuur van verschillende liefdadigheidsinstellingen. In 1852 heeft hij twee personen tot 10 jaar verbanning doen veroordeelen, omdat zij eene rijke vaas bij hem hadden gestolen. Hij speelde zoo sterk op de beurs, dat hij voortdurend drie makelaars had, die voor hem handelden.

— De Russische stoombootmaatschappij in de Zwarte Zee, zal aldaar over meer dan 60 vaartuigen beschikken. Zeer opmerkelijk is hierbij, dat de manschappen gekleed en georganiseerd worden, even als die der keizerlijke marine.

— Tijdingen uit China in de Fransche bladen schetsen den toestand aldaar voor de insurgenten als zeer gunstig af. Zij moeten verschillende overwinningen op de keizerlijken behaald hebben en al de Tartaarsche troepen waren in de omstreken van Peking ter verdediging der hoofdstad geconcentreerd. De verschillende provinciën des rijks moeten in een staat van algeheele anarchie verkeeren.

DUITSCHLAND.

De katholieke geestelijkheid in Oostenrijk is sedert eenige weken zeer bekommerd over de strekking, die onder de bevolking van verscheidene landen van den keizerstaat, zooals in Bohemen, Moravie en Oostenrijksch Silezie, meer en meer merkbaar wordt, om de heerschende godsdienst te verlaten en tot de luthersche leer over te gaan. In genoemde streken hebben zeer veel katholieke familien gelijktijdig het protestantismus omhelsd, en volgens rapporten der autoriteiten zal hun voorbeeld veel navolging vinden. Niet zonder grond mag men die verandering in de godsdienstige meening der bedoelde bevolking aan den indruk toeschrijven, door het jongste konkordaat met Rome op het verstandige deel der Oostenrijksche natie te weeg gebragt.

— Van den 21sten schrijft men uit Frankfort: Op den Mein is veel drijfijs, dat zich reeds op onderscheidene punten heeft vastgezet. Daarbij valt ook veel sneeuw, waardoor de aankomst der posten zeer vertraagd wordt. Zelfs uit Italie wordt over koude en sneeuw geklaagd.

— Het bevestigt zich, dat de Koning van Denemarken wil abdiceren en met zijne gemalin, de gravin *von Danner*, in Zwitserland zal gaan wonen.

— Bohemen is thans van zijne beeren verlost. De laatste beer, waarvan de dagbladen als van eene merkwaardigheid zooveel verteld hebben, is den 15den Nov. in het Solnausche geschoten. Sedert vele jaren hadden de jagers hem ijverig nagezet, maar hij had hun weten te ontkomen. Deze laatste der Mohikans van het beerengeslacht, dat nog voor 100 jaren in het Bohemerwoud zoo zeer te huis schijnt geweest te zijn, zal na zijn dood eene eereplaats verkrijgen in het zoölogisch museum te Frauenberg (Wohrad). Hij woog 230 pond, was zeer vet en moet reeds hoog bejaard geweest zijn.

ITALIE.

Te Milaan zijn dezer dagen een groot aantal personen (men spreekt van 300) van den aanzienlijken stand, om staatkundige redenen, in hechtenis genomen. Voorts wordt uit die stad gemeld, dat baron *von Burger*, burgerlijk gouverneur van Lombardije, vóór 's keizers komst zal worden vervangen. De baron moet zich den haat der geestelijkheid hebben op den hals gehaald, omdat hij niet genoegzamen ijver bij de uitvoering van het concordaat heeft getoond.

JAPAN.

Onlangs is het geestelijk hoofd in het Japansche rijk, of de zoogenaamde Dairi overleden. Wij geven hier eenige niet onbelangrijke bijzonderheden.

Japan wordt door een erfelijken, onbeperkt regerenden Vorst beheerscht, die de stad Yeddo op het eiland Niphon bewoont, maar nevens dezen Keizer trekt nog een ander persoon de algemeene opmerkzaamheid en eerbied tot zich, te weten de Dairi, die ongeveer 40 millioen zielen onder zijne geestelijke heerschappij telt. Deze wordt als een God op aarde beschouwd; alles wat hij aanraakt, is heilig; hij sterft niet, maar vernieuwt slechts van tijd tot tijd, zijne ziel. Zijne familie gaat nooit te niet. De Dairi bewoont de stad Kio of Miako, eveneens op het eiland Niphon gelegen. Daar heeft hij een prachtig paleis, zijn hof bestaat uit 22 000 priesters, welke de dienst in de 4000 tempels van die ontzettend groote stad moeten verrigten. Nooit vertoont hij zijn gelaat aan het volk. Den 1sten Julij 1856, werd de Dairi ziek, den volgenden dag verergerde zijn toestand bovenmate en den 3den Julij overtuigde men zich, dat de dood niet ver meer af was. Nu verspreidden de priesters zich in de tempels en verkondigden aan het volk, dat de Dairi zich met de 7 groote Goden des Hemels in verbinding gesteld had en dat hij in den boezem van Ten-Sio-Doi-Tsin, den eersten dezer Goden, zijne ziel zoude vernieuwen. Hierop begonnen gebeden en toen deze geëindigd waren, verklaarden de priesters, dat nu de toegang tot het paleis van den Dairi en de aanblik van den vereerden paus aan het volk vrij stond. Het volk stroomde in massa naar het paleis heen. De Dairi rustte op een paradebed, gekleed in eene witte tunica en eene soort van doorschijnend masker van gaas bedekte, zich naauw aan zijne huid aansluitende, zijn aangezigt. De priesters strooiden wierook en baden met luider stemme. Den 5den Julij des ochtends ten 9 ure stierf hij. Toen hij den geest gegeven had, hief de opperpriester zijn arm in de hoogte, om te toonen dat hij levenloos was en verkondigde, dat de ziel van den Dairi overgegaan was tot de geestelijke Goden, maar spoedig zoude terugkeeren. Er heerschte alstoen het diepste stilzwijgen. Na verloop van 10 minuten wierp de opperpriester een' grooten witten sluijer over het ligchaam van den Dairi, welken hij echter weder spoedig aftrok en alstoen zag men in de plaats van het koude lijk, een aan den vroegeren Dairi gelijkend wezen, vol leven en gezondheid. Deze rigtte zich overeind, klom van het bed af, besteeg de trappen van een altaar en zegende het volk, hetwelk in luide vreugde en juichtoonen uitbarstte. De priesters hadden op eene behendige wijze het ligchaam van den Dairi vervangen door dat van zijn' zoon en erfgenaam. Deze manoeuvre, welke steeds herhaald wordt, is des te gemakkelijker uit te voeren, omdat het paradebed op eene met tapijten belegde verhevenheid staat, en het geloof des volks onwrikbaar is. Het ligchaam van den overleden Dairi werd gedurende den nacht door de leden van het geestelijk collegie naar den tempel van IJcie gebragt en aldaar door hen verbrand. De poorten van den tempel zijn gedurende deze plegtigheid gesloten. Die het wagen mogt, binnen te dringen, zoude als een heiligschenner levend verbrand worden. Den 7 Julij verliet de nieuwe Dairi, door al de priesters omgeven, zijn paleis en trok op een met 100 schimmels bespannen wagen de geheele stad door. Alles wierp zich voor hem op het aangezigt en bad hem als een God aan. Alle werkzaamheden stonden stil, alle gevangenen werden vrij gelaten en alle criminele processen gestaakt. Miako, zoo besluit de berigtgever, die in Japansch costuum aldaar was binnengedrongen, is de tweede hoofdstad van Japan en telt 500,000 inwoners. Zij ligt op 200 kilometers van Yeddo, de hoofdstad van Japan, alwaar de Keizer resideert en welke eene bevolking heeft van 1½ millioen zielen en zoo groot is, dat het paleis van den Keizer alleen een omvang van 20 kilom heeft.

SPANJE.

Men schrijft uit Madrid van 15 dezer: De desertie van hen, die nu geroepen worden om bij het staand leger in dienst te treden, na geloot te hebben, in de meening, dat zij slechts tot de reserve zouden behooren, neemt hoe langer hoe meer toe. De meeste dier lieden hebben bij het verlaten hunner woonplaatsen alle middelen van bestaan moeten opgeven, en dientengevolge hebben zij zich op verschillende punten vereenigd, om door roof en plundering in hun levensonderhoud te voorzien, hetgeen de veiligheid der wegen gewis niet heeft verbeterd.

NOORD-AMERIKA.

De partij in Amerika, welke zich de democratische noemt, belijdt beginselen, welke niet gevoegelijk te rijmen zijn met de gewone beteekenis van dien naam. Wij laten hier eenige uit verschillende bronnen ontleende uittreksels volgen, welke dit bewijzen en aantoonen, hoe zonderlinge hulptroepen de heer *Buchanan* in zijn strijd tegen *Fremont* gehad heeft.

In den *Fitzburg Democr* leest men: „De vrije arbeid is eene vervelende en onvruchtbare maatschappelijke instelling: — *Alle arbeiders moeten slaven zijn.*"

De *Democratic Richmond Inquirer* zegt: „Wij, mannen van het Zuiden zouden, voor al het goud der Indien in ons midden uwe rijke, arbeidzame en lompe fabriekanten, noch uwe domme, onbeschofte en ongedisciplineerde arbeiders willen zien.

De *Democrate* van Zuid-Karolina zegt: zoodra de arbeiders eene magt in den staat worden, is die feitelijk in revolutie."

De heer *Harper*, uit denzelfden staat, stelt de volgende vraag; »Zouden het paard en de os er iets bij winnen zoo men hen trachtte te onderwijzen, of hunne indrukken te verfijnen?" en hij besluit met te zeggen: »die zijn dag met handenarbeid doorbrengt, behoeft niet te kunnen lezen, om zijne ledige uren door te brengen."

Het *Day Book* eindelijk, een *democratisch* blad dat te New-York uitkomt, verklaart, dat »de slavernij der zwarten de grondslag is der Amerikaansche democratie."

TURKIJE.

De Turksche regering heeft van Fransche kapitalisten een aanzoek ontvangen tot concessie van een spoorweg van Konstantinopel naar Bassora over Alexandrette. Deze linie zou bestemd zijn ter vervanging hetzij van het Suez-kanaal, voor het geval dat de Porte de doorgraving van de landengte mogt weigeren, hetzij tot verdere voltooijing der voordeelen aan die doorgraving verbonden. Indien dit kanaal, ter verbinding van de Middellandsche zee met de Indische zee, den weg neemt waar die het smalst is, dan zou de spoorweg van Konstantinopel naar Bassora ten doel hebben, om insgelijks de twee Zeeën met elkander te vereenigen, door Klein-Azië in zijne grootste uitgebreidheid te doorsnijden. De uitvoering dezer linie zou Bassora op 60 uren afstands van Konstantinopel plaatsen, Belgrado op 80, Odessa of Weenen op 100, Berlijn op 115, Hamburg op 120 en Amsterdam op 125 uren. Bassora zou 12½ dagen afstands van Bombay zijn.

ASSEN, 26 November

Heden ontvangen wij de navolgende Telegrafische berigten.

's Gravenhage, 26 Nov. Gisteren zijn de algemeene beraadslagingen over de begrooting ten einde gebragt, en zijn Hoofdst. I en II met algemeene stemmen aangenomen. Heden zullen de discussien voortgezet worden. — Bij de Tweede Kamer is o. a. ingekomen een wetsontwerp tot aanmoediging van den invoer van granen en andere levensbehoeften. — Het Ministerie heeft bij monde des Ministers van Justitie openlijk met den heer *Groen* gebroken.

Amsterdam. Dingsdag, 25 Nov. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt:
Nederl. 2½ pCt. 62 15/16 percent. Dito 4 pCt. 94 15/16 percent. *Rusland* bij Hope en comp. 1798 en 1816 5 pCt. 103 5/16 percent. *Oostenrijk* Metalliek 5 pCt. 73½ percent.

* Naar men verneemt, zijn eenige deelhebbers in de Noord-Willems-Kanaalmaatschappij voornemens, uit krachte van art. 43 der Statuten, de benoeming te vorderen van scheidslieden, ten einde in het hoogste ressort te doen uitwijzen de navolgende punten:

1o. de lijn van uitgang uit de Drentsche hoofdvaart tusschen de erven van Mr. *W. Tonckens* en Mr. *G. L. W. Vos* is eene *andere* lijn, dan het ontwerp, tot wiens verwezenlijking de deelhebbers hebben deelgenomen in voegen bij prospectus aangewezen;

2o. het veranderen van die lijn is tot merkelijke benadeeling van de behuisde panden in Assen en van deelhebbers;

3o. voor die verandering bestaan geene overwegende redenen;

4o. het bestuur der Maatschappij is onbevoegd uit de gelden der onderneming een ander kanaal daar te stellen, dan hetgeen was aangewezen.

— Door Z. M. is benoemd tot ontv. der dir. bel. en acc.: te Sappemeer, de heer W. *Melenaar*, thans ontv. derzelfde middelen te Ezinge; te Ezinge, de heer *H. J. W. Oosting*, surn. der dir. bel., in- en uitg. regten en acc. te Assen.

— De natuurkundigen hebben gevonden, dat kruid 1000 maal digter is (onder gelijk volume meer weegt) dan lucht. Wanneer men dus 1000 kub. duim lucht tot 1 duim zamenperste, zou deze lucht dezelfde kracht bezitten als 1 kub. duim kruid. Stoom is ongeveer half zoo digt als lucht. Indien men dus 1728 kub. duim waterdamp, die door 1 kub. duim water geleverd worden, tot 1 duim zamenperst, zoo zou deze bijna de dubbele kracht van even zooveel kruid hebben. Uit deze opgave kan men benaderend, en in aanmerking nemende de grootte, den inhoud en de oppervlakte van een stoomketel, de kracht beoordeelen, die daarin kan worden voortgebragt en behoeft men zich niet te verwonderen, dat bij het springen van stoomketels, voorwerpen, die honderden centenaars wegen, op groote afstanden worden weggeslingerd.

— Op het twaalftal voor eene vacature als leeraar bij de Herv. Gemeente te Nijmegen, komt ook voor Ds. *Brutel de la Rivière* te Meppel.

— Het collegie van toezigt op de kerkelijke administratie der Hervormden in de provincie Groningen heeft eindelijk zijne goedkeuring geschonken aan het voorgenomen plan tot den bouw eener kerk en pastorij te Horsten, zoodat in het aanstaande voorjaar met dien bouw een begin zal worden gemaakt. Voorzeker zal die nieuwe gemeente, is zij eens in 't bezit van leeraar en kerk, diep gevoelen dat de zedelijke beschaving meer en meer veld wint, en dat de godsdienst het eenig steunsel is van de deugd. *Old. Ct.*

— De vrouw te Dwingelo, genaamd *Trientje Huntel*, wed. *J. Settelaar*, die, blijkens een berigt in het vorig no. door eene koe in den onderbuik is gestoten, is den volgenden dag aan de bekomene wonde bezweken.

— Men verneemt, dat de heer B. *Ververs*, Professor aan het Athenaeum te Maastricht, door Z. M. den Koning benoemd is tot ridder van de orde van den Eikenkroon.

— J.l. Maandag zijn in de voor de Arr.-Regtbank alhier aanhangige procedure van de gemeente Meppel tegen de Drentsche Kanaalmaatschappij, tot ontbinding van het tusschen beiden aangegane contract en tot teruggave van de Meppelersluis etc. over en weder conclusien genomen. Van zijde der Maatschappij is opgeworpen de exceptie van onbevoegdheid der genoemde Regtbank in dezen. Aan den Procureur, die voor de gemeente Meppel occupeert, is een termijn van drie weken gegeven, om op de voorgestelde exceptie te antwoorden.

Roden, 23 Nov. Bij de wed. *Hagema* in de Zult alhier is een knol verbouwd die de zwaarte had van 10½ halve Ned. ponden.

* **Frederiksoord, 24 Nov.** Het berigt uit Frederiksoord, voorkomende in no. 92 van dit blad en overgenomen uit de *Steenwijker Courant*, is verre, ja zeer verre beneden de waarheid. Wij moeten, willen wij de waarheid hulde doen, het opgegeven getal mudden aardappelen, in 't vorige art. medegedeeld, meer dan z e s maal verkleinen. Wij vragen, hoeveel aardappelen moeten er wel geoogst zijn, wanneer men dan nog op eene bevolking van p. m. 2600 zielen 180.000 mudden over heeft? Het ware der zaak kom in op neder. In de drie gewone kolonien zijn dit jaar geoogst p.m. 30,000 (zegge dertig duizend) mudden aardappelen; waarvan eene zekere hoeveelheid, welke men daarvan over had, als naar gewoonte naar de gestichten vervoerd zijn. Wij raden alzoo den inzender van dat berigt, in 't vervolg wat voorzigtiger te werk te gaan, opdat er niet wederom zoodanige grove onwaarheden in de wereld komen.

* **Vries, 23 Nov.** Terwijl vele ongunstige berigten omtrent het wintergraan van elders zijn medegedeeld, kunnen wij ook uit Zeijen vermelden, dat in vele roggeakkers groote ruimten wegsterven; de oorzaak schrijft men ook hier gelijk elders, aan wormen toe, die zich in den grond ophouden, en den wortel en korrel der vrucht afknagen, waardoor de opschietende plant, van wortel en korrel beroofd zijnde, begint te kwijnen en wegsterft. — Werd er voor geruimen tijd melding gemaakt, dat het plan bestond, om een koren- en pelmolen alhier op te rigten, thans kunnen wij melden, dat dit plan verwezenlijkt en de molen bijna geheel voltooid is.

* **Dalen, 19 Nov.** Heden avond werd door de liedertafel *Apollo* het eerste winter-concert besloten met een bal, voor hare buitengewone leden gegeven. De school, waar het wegens het groote gezelschap moest plaats hebben, was door de daartoe benoemde commissie feestelijk ingerigt en het orkest was bijzonder doelmatig en fraai versierd. De uitvoering der zangstukken liet over 't algemeen weinig te wenschen over. Vooral bevielen no. 1, 24, 27 en 50 uit het bekende *Taschenbuch für lehrende Liedertäfler*. Het volgende concert zal te Coevorden plaats hebben, waar vreemdelingen geïntroduceerd kunnen worden.

RAADSVERGADERINGEN.

Assen, 23 Nov. In de heden gehoudene raadsvergadering waren alle leden tegenwoordig. — De commissie voor het adres van *J. Haak* en anderen, omtrent de rigting der N.-Willemsvaart, verklaarde met haar rapport gereed te zijn. De Voorzitter stelde voor hetzelve dadelijk te doen lezen; de heer *Bertling* verzette zich daartegen, daar deze vergadering verdaagd was ter voortzetting der beraadslagingen over de begrooting. Het voorstel des Voorzitters werd met 6 tegen 5 stemmen verworpen en bepaald, dat het rapport, na afloop der discussien over de begrooting aan de orde zou komen. — De discussien over de begrooting werden daarop voortgezet en ten einde gebragt. Bij de § *straatverlichting* is, op voorstel van de heeren *Carsten* en *Homan*, besloten, om met de straatverlichting eene halve maand eerder te beginnen en eene halve maand later te eindigen, zoodat dezelve voor het vervolg zal duren van 16 Sept. tot en met 15 April. — De toelage aan 't Departement Assen der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, tot instandhouding eener herhalingschool, is wederom op f 75-″ uitgetrokken, niettegenstaande het Departement eene verhooging tot f 90-″ had gevraagd en zulks op de verklaring van het raadslid *Homan*, tevens lid der commissie voor de herhalingschool, dat voor 1857 geene verhooging werd noodig geacht. — Tot instandhouding der teekenschool is f 90-″ toegestaan. — Op het verzoek van den onderwijzer *P. Haak* te Kloosterveen, om vermeerdering van bezoldiging, is als toelage tot diens tractement eene som van f 50-″ uitgetrokken. — Een verzoek van den taalmeester *Kremer*, om vermeerdering van toelage, is afgewezen. — Tot instandhouding der hoornmuzijk is wederom f 100-″ toegestaan. — Bij de behandeling onder de inkomsten van de restanten van vorige jaren wees de commissie van onderzoek den Raad op het groot aantal restanten wegens hoofdelijken omslag, belasting op de honden en schoolgelden, en is aan Burg. en Weth. opgedragen, om den gemeente-ontvanger ernstig aan te manen, om te zorgen, dat bij eene volgende begrooting zoodanige achterstand niet wordt aangetroffen. Tevens heeft de Raad deszelfs afkeuring te kennen gegeven over het groot aantal achtergebleven posten op de administratie van het burg. Armbestuur en de transporten. Eindelijk is, op eene aanmerking van de commissie, nog ter sprake gebragt de omstandigheid, dat in den laatsten tijd klagten gerezen zijn dat de ontvanger, uit gebrek aan geld, de betaling van bevelschriften weigerde, hetwelk, meende de commissie, niet moest kunnen plaats hebben, daar alle uitgaven door de begrooting werden gedekt. Ten slotte is de begrooting in ontvang en uitgaaf op f 60050-″ vastgesteld. — De mededeeling, dat de rekening over 1853 door heeren Ged. Staten is goedgekeurd, is aangenomen voor informatie. — De commissie voor het adres van den ingezetene *Haak* c.s., over de rigting van de N.-Willemsvaart, bragt alstoen bij monde van den heer *Hofstede* rapport uit; zij was van oordeel, dat de gemeente, met geen het minste regt, zich tegen het volgen der rigting tusschen de huizen van den heer Mr. *W. Tonckens* en den heer Mr. *G. L. W. Vos* kon verzetten, en zag ook niet in, dat het volgen dezer rigting niet in het belang der gemeente zou zijn, integendeel zou daardoor eene ruimere lig-, laad- en losplaats verkregen worden. Dit rapport is tot de eerstvolgende vergadering ter inzage der leden nedergelegd.

REGTSZAKEN.

Kantongeregt te Assen.

20 Nov. J. J. S., zaakwaarnemer, A. B., wever, R. S., arbeider, en J. van N., arbeider, alle te Drouwen, W. J. de B. en J. H. de L., beide te Annen, ter zake van het niet verschijnen tot het verrigten van handdiensten bij het boerwerken, ofschoon daartoe behoorlijk in tijds opgeroepen, *veroordeeld* ieder in eene boete van *f* 1-50 en bij niet-betaling tot twee dagen gevangenisstraf.

INGEZONDEN STUKKEN.

Wel Edele Heer!

Daar ik gedurig in UEds. courant melding zie maken van verbeteringen van rijwegen, zoo verzoek ik UEd. om het volgende ook een plaatsje in UEds. veel gelezen blad te geven.

Het is te betreuren, dat deze kerkgemeente zoo onopgemerkt en buiten betere gemeenschap blijft liggen, en niemand, hetzij door geringe kennis, hetzij door onverschilligheid, klaagtoonen aanheft, ten einde ook van hier naar den straatweg een meer verbeterde zandweg te bekomen, hetzij door de oude te verbreeden en op te hoogen of een nieuwe aan te leggen; op het oogenblik is het bijna niet doenlijk met eene behoorlijke wagenvracht denzelven te passeren, en bij den winter of bij een hoogen waterstand is dezelve niet eens geheel boven water. Welk nadeel veroorzaakt dat ook niet voor de hoofdplaats Assen? Men bedenke de zorg van een landman voor zijne paarden, zal hij niet, wanneer hij met eene vracht op den straatweg is gekomen, den kortsten weg inslaan en zijn graan verkoopen in de aangrenzende gemeente Wildervank? en daar komende voor de deur van een koopman, wordt hij al ligt genoodzaakt onder de markt te verkoopen.

Het was te wenschen, dat, zoo het hoofdbestuur van de Oostermoersche en Zuidenveldsche veenen over voormelden weg geen magt heeft, of uit onverschilligheid zich er niet mede bemoeit, dat dan toch Heeren Gedeputeerde Staten van Drenthe zich aan een zoo nuttig werk lieten gelegen liggen, opdat deze kerkgemeente met het naburig gehucht Exloërveen kan wedijveren, en opdat van de vele hier nieuw ontgonnen heidegronden de granen ten allen tijde naar Assen kunnen worden vervoerd.

Gieterveen den 20 Nov. 1856. X.

Bescheidene vraag.

Zou het voetpad langs Kloosterveen, van de woning van *F. van Zanden* tot aan de Norgervaart, niet aan schouw onderworpen zijn; de schoolkinderen toch blijven er in het slijk vastzitten?

Een belanghebbende.

Oosterwolde, 24 Nov. Den schrijver uit Donkerbroek, die in het vorig no. een vroeger berigt uit Oosterwolde d.d. 17 dezer tegenspreekt, zij medegedeeld: »dat een procesverbaal wegens de gepleegde feiten reeds aan de bevoegde autoriteit is opgezonden."

Wanneer er geen schijn van overtreding had plaats gevonden, en er niet dan lieve, zoete, zachte, minzame woorden waren gebezigd, zou er dan wel geverbaliseerd zijn geworden? In het proces-verbaal is de klagte vervat, dat beproefd is, om met een stok het slot aan stukken te slaan.

Met welk oogmerk de inzender uit D. de waarheid zoo in eenmaal tot leugen maakt, weet ik niet; mogelijk drijft hem hiertoe de bediening of betrekking die hij bekleedt, of het vak hetwelk hij uitoefent, maar dit weet ik, dat het niet ridderlijk is.

Mijnheer de Redacteur!

In het vorig no. dezer Courant is eene berekening medegedeeld van hetgeen het brood naar billijkheid dient te kosten. Volgens die berekening moge de tegenwoordige prijs van het brood te Assen te duur zijn, doch te Roden ziet het er nog droeviger uit; daar kosten thans de vier Ned. ponden brood 42 centen, terwijl de prijs van de zes Ned. ponden te Hoogeveen 55 en te Assen 57 centen is. Zouden de armen te Roden niet nog meer reden tot klagen hebben, dan die in beide evengenoemde plaatsen?

Roden den 23 Nov. 1856. X.

BIJDRAGE
tot de Geschiedenis, van het jaar 1672.

Christoffer Bernard van Galen, Bisschop van Munster, deed in 1665 zijn eersten strooptogt in Overijssel en Drenthe, en berokkende daardoor het eerstgemelde Gewest aanzienlijke schade. Na eenigen tijd met zijne benden te hebben rondgezworven, verliet hij deze streken, tengevolge van den vrede van 18 April 1668; hierdoor moest hij van zijne oorlogzuchtige plannen afzien, maar hervatte die in 1672; hij schroomde niet, om zonder eenigen redelijken grond, den Staat der Vereenigde Nederlanden op den 18 Mei van dat jaar den oorlog te verklaren; Overijssel werd door hem en zijne bondgenooten zonder eenigen tegenstand overrompeld; Ridderschap en Steden haastten zich dan ook, om met hem eene capitulatie aan te gaan; in Drenthe kreeg hij voet, door de inname van Coevorden en het bezetten van Meppel; het platte land van Drenthe werd door zijne legerbenden afgeloopen, en het was niet zonder zware opoffering, dat hij zich bewegen liet, om met de Regering van het Landschap Drenthe over de brandschatting in accoord te treden; om dit accoord te treffen zonden Ridderschap en eigen Erfden op den 22 Junij, oude stijl, van het jaar 1672 de navolgende Afgevaardigden naar Ommerschans, alwaar *van Galen* met eene afdeeling van zijn leger zich bevond: *B. de Coninck*, Heer van Peize, *Johan de Sigers ter Borch*, *B. Krull*, *Albert ten Heuvel*, *W. Sichterman*, *P. Ketel Schultes*, *F. van Rossum*, *Dubbeld Willinge*, *C. Ellents* en *L. Nijsingh*.

Na het sluiten van het accoord noodigden die Gecommitteerden tenzelfden dage uit *Lucas Snoeck Benthem*, een vermogend ingezeten te Havelthe, doch die reeds bij de eerste invasie de wijk naar Steenwijk had genomen, alwaar hij mede gegoed was en toen nog woonde, om ten behoeve van de Landschap Drenthe op te koopen binnen Steenwijk, Blokzijl of waar het elders te bekomen zoude zijn, ten allerspoedigste, twaalf duizend ponden brood en vijftig ton bier, onder belofte, dat de betaling daarvoor bij de Landschap zoude worden gedaan; die schriftelijke order dagteekent uit het Ommer Fort. Nog ten denzelfder dage vertrokken deze Gecommitteerden naar Diever, en vaardigden daar eene schriftelijke order uit, behelzende een bevel aan de Ingezetenen van het Schoutambt Diever en Wapserveen, mitsgaders Dwingelo, Vledder en Nijensleek, om hunne paarden ieder tot 12 wagens paraat te houden, ten einde op de eerst ontvangen order uit Steenwijk, van den Edelen *Lucas Snoeck Benthem*, naar Steenwijk te varen en van daar te halen een quantiteit Bier en Brood, zooals hun bij denzelven *Lucas Snoeck Benthem* zoude worden aangewezen, om dit te vervoeren naar het leger van Sijn Furstlijcke Genade van Munster tot deszelfs dienst, en die dienst vorderde, dat deze victualie moest geleverd worden voor Coevorden, doch de groote confusie, die overal heerschte, en de korte termijn van de levering dier wagens en vooral de vrees, om hunne paarden te verliezen en zelfs gevaar van hun leven te beloopen, veroorzaakte, dat die gerekwireerde paarden achter bleven. Met believen van den Bisschoppelijken Commandant van Steenwijk *Vonck*, gelukte het *Lucas Snoeck Benthem*, eenige voerlieden uit Steenwijk en Steenwijkerwold, met ruggespraak van de Volmagten van de Kerspelen, waaruit de paarden gerekwireerd waren, te bewegen, om deze transporten te verrigten, en zulks voor een dagloon van drie gulden daags, mits dat *Lucas Snoeck Benthem* schriftelijk zijn persoon en goederen verbond, ter vergoeding van alle hinder en schade in cas van overval, welke verbindtenis door de bovengemelde Volmagten werd geguarandeerd; nadat de Munstersche troepen deze oorden verlaten hadden, stelden eenige der voerlieden eene vordering in tegen *Lukas Snoeck Benthem* en eischten meerder loon dan drie gulden daags, als zeggende daarvoor niet te zijn geaccordeerd, bedragende deze vordering de som van f 152; hieraan niet wordende voldaan, werd door die voerlieden gemelde *Lucas Snoeck Benthem* voor het Schouten geregte van Steenwijk gedagvaard, die daarop een der volmagten Guarandeurs binnen Steenwijk liet arresteren; daarop lieten alle de Volmagten van de bovengemelde Kerspelen instantie doen tot het ontslaan van den genoemden Gearresteerde, en bij de Regering van het Landschap Drenthe aanhouden, dat deze gelden en daarop verloopen kosten uit 's lands kas mogten betaald worden.

Hierop is gevolgd, dat door den Schultes van Diever op den 1 September 1674 met gemeene volmagten is gehandeld, wijl Ridderschap en Eigenerfden zich ongenegen toonden, om deze gelden door de Landschap te laten betalen; intusschen mengden zich nu ook de Volmagten van het Schoutambt Steenwijk in het geding voor de voerlieden en deden in Regten *Lucas Snoeck Benthem* vervolgen.

Hangende deze Procedure werd door deze Volmagten met die van Diever enz., steeds buiten *Lucas Snoeck Benthem* gehandeld, hetwelk ten gevolge had, dat deze Questie aan een compromissoriale uitspraak werd opgedragen; de Compromissarissen, de heeren *B. ten Broeke* en *Harm ten Broeke*, deden dan ook op den 5 Januarij 1675 eene uitspraak, waarbij die van Diever enz. alle de kosten zouden betalen, met uitzondering van de vertering en kosten van het compromis, welke voor de helft door *Lucas Snoeck Benthem* zouden worden gedragen.

Een en ander met de kosten was nu tot de som van *f* 617 geklommen.

Onaangezien dit alles bleef de betaling steeds achter, zoodat de procedure voor het Schoutambt van Steenwijk

De Verteller enz.

BEKNOPTE BESCHRIJVING
van het in aanbouwzijnde reuzenschip
de Great-Eastern.

Dit reuzenvaartuig wordt in Engeland gebouwd voor rekening der Eastern Steam Navigation Compagny. Plan en teekening werden ontworpen door Isambard Kingdom Brunel Esq. Het schip en de radermachine worden bij James Watt en Co. vervaardigd. Het heeft eene lengte van 680 bij eene breedte van 83, en eene diepte (van dek tot kiel) van 60 voeten. Het heeft eene ruimte van 22.500 ton en laadt aan kolen eene lading van 18000 tonnen. De rader- en schroefmachines zijn ieder van 1000 paardenkracht. Geladen heeft het een diepgang van 28 en in ballast van 20 voeten. Het kan 600 passagiers der 1. klasse, 1800 van de 2. klasse en 10000 man met hun equipement overbrengen. Aan den bouw van het schip zullen niet minder dan 10000 tonnen ijzer gebruikt worden. Het is voorzien van 4 dekken en heeft salons, die 400 voeten lang zijn.

De Great Eastern moet volgens berekening van den heer Brunel, onder alle gelegenheden steeds 15 knoopen vaart loopen en zal dus (wanneer deze berekening juist is) de reis van Engeland via de Kaap de Goede Hoop, naar Indie in 30 a 33 dagen, en van Engeland naar Australie in 33 a 36 dagen kunnen maken.

In dit schip zijn meer dan immer in eenig ander, voor ieder mogelijk ongeluk voorzorg-maatregelen genomen. Zoo heeft het b. v. dubbele zijden, een binnen- en buitenhuid, die twee voet en tien duimen van elkander verwijderd, en die in de lengte door ijzeren balken en webben (platen ijzer, die men kruisvormig zamengesmeed heeft) verbonden zijn. Aan iedere zijde van het schip zijn zeventien van deze webben, welke met tusschenruimten van 20—60 voet over de geheele lengte van het vaartuig loopen, en verder zoo verdeeld zijn, dat zij met tusschenruimten van drie voet van de kiel naar het hoofddek (main deck) gaan. Dit dek is over eene wijdte van 20 voet, aan iedere zijde op dezelfde wijze behandeld, terwijl ijzeren balken deze beide kanten aan elkander verbinden. Zoo doende is het binnen en buitenschip door eene menigte waterdigte cellen van buitengewone sterkte verbonden, die van het geheel om zoo te zeggen, een web van gevlochten ijzer maken en er eene soliditeit aan geven, die tot dusverre nog geen ander schip bezat. Behalve deze veiligheidsmaatregel van buiten, is het schip van binnen over dwars in tien waterdigte afschutsels verdeeld, welke tot aan het hoofdstuk loopen en die wederom in de lengte van voren naar achteren door andere afschutsels zijn doorsneden, welke circa 40 voet wijd zijn. De boeg en achtersteven zijn mede in verhouding tot het bovenstaande buitengewoon sterk gebouwd en voorzien. De platen ijzer, waarvan de webben gemaakt zijn, hebben eene dikte van een duim en de binnen- en buitenhuiden zijn 3/4 duim dik. De afdeelingen tusschen de beide zijden kunnen desgevorderd 3000 tonnen water ballast bevatten. De bodem van het schip is geheel vlak, zijnde de kiel van binnen aan dien van het binnenschip verbonden.

Op het benedendek zijn eenige groote poorten om rijtuigen en andere goederen van omvang te laden; ook zijn aan iedere zijde zestig poorten, elk van ruim 2 voet vierkant voor de ventilatie aangebragt. De benedenste poorten zijn, als het schip beladen is, 10 voeten boven water. Met betrekking tot de beweegkracht zal zich dat schip allereerst door stoomvermogen van alle andere onderscheiden, daar het zoowel rader als schroefstoomvermogen bezit. De machines zijn veel grooter dan eenige andere, welke tot dus ver voor het gebruik der marine vervaardigd werden en de werkelijke kracht zal veel grooter zijn dan de nominale, die boven opgegeven is. Zij zullen in verschillende deelen van het schip geplaatst worden en zijn geheel onafhankelijk van elkander. Voor deze machines zullen tien ketels en vijf schoorsteenen aangebragt worden; iedere ketel kan naar verkiezing met of zonder de aangrenzende gebruikt worden. De ketels zullen in de lengte in het midden van het schip geplaatst worden en om een klein denkbeeld van de kracht te geven, die zij zullen kunnen voortbrengen, dient dat iedere ketel door 10 fornuizen gestookt wordt, zoodat voor het geheel niet minder dan 100 vuren in werking kunnen gebragt worden. De radermachine is van die constructie, dat beide wielen gezamentlijk of afzonderlijk in onafhankelijke beweging kunnen gebragt worden. De raderen zijn in doorsnede 58 voeten. De schroef is 24 voeten in doorsnede en zal in den achtersteven geplaatst worden en op de gewone wijze werken. Behalve deze machines zal men ook zooveel mogelijk partij van den wind trekken en het schip van zeven masten voorzien. De vier achterste masten en de voorste zijn laag en voeren de eerste slechts een enkel gaffelzeil en de andere een gaffelzeil en eene soort van stagfok; terwijl de beide andere masten van ra's voorzien zijn en aldus behalve de gaffelzeilen, ook nog top en bramzeilen hebben. Het dek van de Great-Eastern is, met uitzondering van de kajuitskappen en dergelijke geheel glad, zoodat de passagiers eene vrije wandeling van meer dan een kwart Eng. mijl rond het dek hebben. De prachtige passagierskajuiten worden op de dekken boven de waterdigte afschutsels gebouwd en de hutten voor den kapitein en zijne officieren zijn op het bovendek. Om deze colossus in het water te brengen heeft men het volgende plan: Bij het leggen der grondvesten, waarop het schip is gebouwd, heeft men op twee plaatsen genoegzame sterkte aangebragt om het geheele gevaarte, als het klaar is te kunnen dragen. Op deze beide plaatsen zullen, wanneer het schip klaar is om te water gelaten te worden, twee sleden op het schip gebragt worden en alsdan zal het geheel tot op laag watermerk neder gelaten worden, om met het opkomend getij af te vlotten. De bovengenoemde Maatschappij, waarvan de Great-Eastern het eigendom is, wordt gedreven met een kapitaal van 1200.000 pond sterling met regt om dit tot 2.000.000 pond sterling op te voeren. Het is zeer opmerkenswaardig, dat dit groote kapitaal uit aandeelen van 20 pond sterling is zamengebragt.

zijn gang ging, met dat gevolg, dat bij paraet-executie de goederen van *Lucas Snoeck Benthem*, onder het Schoutambt Steenwijk gelegen, op den 4 October 1675 werden verkocht.

Hierop vervoegde deze zich bij requeste tot de Heeren van de Ridderschap en Eigenerfden van Drenthe en werd door deze op den Landdag, gehouden den 7 October 1675, de volgende resolutie genomen, dat de zuimachtige Kerspelen, die volgens order van de Heeren Gecommitteerden de wagenvrachten niet hadden gedaan, gehouden zouden zijn, buiten bezwaar van de Landschap, *Lucas Snoeck Benthem* schadeloos te stellen, voorbehoudens nochtans deze zuimachtige Kerspelen, hetgeen dezelve tegen voorschreven *Benthem* in te brengen mogten hebben, zulks voor den Heer Drost en Gedeputeerden ten eersten Regtdag voor te brengen, ten fine daarover alsdan decisie te erlangen; deze laatste clausule berokkende *Lucas Snoeck Benthem* wederom eene nieuwe oppositie en de volmagten der zuimachtige Kerspelen begonnen thans te stellen, dat *Lucas Snoeck Benthem* met de Volmagten der Kerspelen had geaccordeerd voor alle hinder en schade en daarvoor had genoten eenige ducatons. Hierop diende deze van ampele deductie speciaal wat die ducatons aanbelangde, verklarende, dat hij wel van eenige en niet van alle Kerspelen twee Ducatons had bekomen, in vergelding van zijn veelvuldige moeiten en bezwaren in het volbrengen van de op hem verstrekte Commissie, maar nimmer dat die zouden gestrekt hebben om daarvoor de Kerspelen te vrijwaren voor verdere aanspraak van de voerlieden.

Vervolg hierna.

ADVERTENTIEN.

Kennisgeving.

De Directeur van het Postkantoor te Assen heeft de eer te berigten aan belanghebbenden, dat met de **staking van den Stoomboot-Diligence-Dienst**, ook de VERZENDING der **Postpaketten** met dien dienst tot nader order heeft opgehouden, doch, dat er evenals vorige jaren door middel eener **Estafette** des DINGSDAGS en VRIJDAGS avonds gelegenheid zal zijn, ter verzending van BRIEVEN voor **Meppel, Zwolle** en verder gelegene plaatsen, waarvan de LIGTING der BUSSEN op den gewonen tijd zal plaats hebben, *vervallende daardoor het kantooruur* van 9 uur tot 9¾ des avonds op de dagen, waarop de **Estafette** niet wordt afgezonden.

Assen den 23 November 1856

De Directeur voornoemd,
H. S. GRATAMA.

J. D. SCHUTTER,
VISCHMARKT, te *Groningen*,

heeft de eer te berigten, dat hij zijne Najaars-Bezending **HOROLOGIËN** uit **Zwitserland** heeft ontvangen, en nu weder ruim voorzien is van alle soorten van dit Artikel voor HEEREN en DAMES, waarvan de Kwaliteit en het **fraaije uiterlijk** niets te wenschen overlaat.

Ook in **JUWEELEN, BIJOUTERIËN en GOUDEN- en ZILVEREN WERKEN**, in de meeste **verscheidenheid** en naar den **laatsten smaak** is hij ruim gesorteerd; terwijl voortdurend bij hem de gelegenheid bestaat tot het **herstellen** van alle soorten van **UURWERKEN**.

VAN DRUTEN & BLEEKER te Sneek geven uit:

F. E. J. Cruger,

GRONDBEGINSELEN
DER NATUURKUNDE,
DOOR DE **EENVOUDIGSTE PROEVEN** TOEGELICHT.
Naar den derden druk uit het Hoogduitsch door

W. M. LOGEMAN.

Met 400 in den tekst gedrukte houtsneêfiguren.
1e Deel 250 pag's **f 1,20.**

De UITGEVERS onthouden zich van alle aanprijzing van dit werk. Zij verzoeken alleen aan allen, die in het onderwijs der Natuurkunde eenig belang stellen, of voor zich zelven over die wetenschap een boek verlangen, dat hen den weg wijst om nagenoeg zonder kosten eene menigte proeven te nemen, dit boek van hunnen boekverkooper ter inzage te vragen.

VAN DRUTEN & BLEEKER te Sneek geven uit:

De Scheikunde
IN HET DAGELIJKSCH LEVEN.

Naar het Engelsch van **J. F. W. JOHNSTON**, bewerkt door Dr. J. W. GUNNING, Lector aan de Hoogeschool te Utrecht. 3 deelen met **houtsneêfiguren**, 672 pag's **f 3,00.**

Een echt populair en tevens wetenschappelijk boek, waarvan veel zoo wel door huismoeders als den man van wetenschap, met genoegen zal gelezen worden en waaruit een schat van nut en voordeel zal getrokken worden. De UITGEVERS bevelen het met het volste vertrouwen aan iedereen aan.

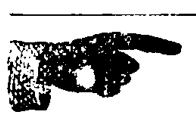

De ondergeteekende verwittigt zijne begunstigers, dat bij hem voor matige prijzen is te bekomen, **best opgaand fijn en grof DENNEZAAD, enz.**, op te geven voor de maand Maart 1857.

Door te late opgave kon ik mijne begunstigers 't voorgaande jaar niet meer met goed zaad bedienen.

J. A. ABELS, te Loo
bij Koevorden.

Op WOENSDAG den 10 December 1856, 's morgens precies te 10 uur, te Zuidlaarderveen, gemeente Zuidlaren, op de Plaats der Erven MULDER

Groote Houtverkoop,

van pl m. 400 stuks **zware EIKENBOOMEN**, geschikt tot alle TIMMERWERK, inzonderheid tot den SCHEEPSBOUW en staande in de onmiddelijke nabijheid van

het vaarwater. Voorts van pl. m 70 **zware stammen gekapte DENNEN**, geschikt voor BALKEN, en lang ongeveer 18 voeten, op het vaarwater gelegen bij de Kniep.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

GROOTE HOUTVERKOOPING

te RODEN, op de plaats Zuidenveld, van de erven den Heer JANNES WINSINGH, van **3 à 400 stammen extra zware EIKENBOOMEN, ook ESSCHEN en WILGEN.**

Dewelke zal gehouden worden, op Zaturdag den 6den December 1856 des voordemiddags te 10 uur.

Notaris H. H. VAN LIER.

Op DONDERDAG den 27 November aanstaande des avonds te 7 uur, zal in het Concerthuis te Assen, publiek worden verkocht:

1o. Ten verzoeke van JACOB LAMBERS te Assen;

Een **HUIS**, waarin **4 woningen** met **schuur, erf, huisplaats** en **tuin**, staande en gelegen aan den Rolderweg te Assen, groot ruim 8 roeden, 70 ellen, en een perceel **BOSCHGROND**, geschikt tot BOUWLAND, groot 27 roeden, 30 ellen, gelegen op Steendijk, ten noorden van den Rolderstraatweg.

Voorts zal **palmslag** worden gehouden van de **BEHUIZINGEN** van Mejufvrouw HOPKES en van de Erven ANDREAE, en voor drie jaren worden verhuurd: een perperceel **HOOILAND**, groot 1 bunder, 03 roeden, gelegen bij de Duurzerbrug.

Assen den 24 November 1856.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
Notaris.

De gebroeders BAVINGH te Zuidvelde, zijn voornemens op Zaturdag den 6e December 1856, des morgens om tien uren te beginnen,

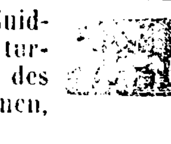

ten hunnen huize publiek te verkoopen:

20 **KOEIJEN**, waaronder **vaalmelkte, vroegkalfde, melkkoeijen** en eenig **jongvee;** benevens 125 **JONGE SCHAPEN** en **SCHAAPREEPEN.**

Norg den 24 November 1856.

Mr. N. W. SCHROEDER HOFSTEDE.

Ten overstaan van Mr. A. HOMAN, Notaris te Vries, zullen op VRIJDAG den 5 December 1856, ten huize van den kastelein J. MULDER te Anloo, publiek worden verkocht:

Onderscheidene **perceelen BOUW-, WEIDE- en HOOILANDEN, VELD en VEEN,** gelegen te Anloo, toebehoorende aan de Erven HENDRIK WIELDRAAIJER.

Ten verzoeke van de Erven des heeren G. VAN CLEEF, in leven Onderwijzer der Jeugd te Beilen, zal de Notaris Mr. J. T. KIJMMELL te Westerbork, op e.k. ZATURDAG den 29 dezer, des voormiddags ten 10 ure, in het Logement van JACOB JOOSTEN te Beilen, publiek bij *INZATE VEILEN:*

1o. Eene kleine **BOERDERIJ** in het zoogenaamde Noordveen, nabij Beilen, niet ver van den Straatweg van daar op Assen, bestaande in een **HUIS** en **HOF**, eenig goed toegemaakt **GROEN- en BOUWLAND**, benevens eenig **TURFVEEN** en eenige **HEIDEGROND**, bij elkander gelegen.

2o. Een stuk **VELDGROND**, groot ongeveer 4 bunder, gelegen aan den straatweg van Beilen op Assen, zeer geschikt voor ontginning.

De aanvaarding is 1o. Mei en St Jacobi 1857, behalve de Veldgrond, die met de toewijzing kan worden aanvaard.

Westerbork, 25 November 1856.

Notaris: Mr. J. T. KIJMMELL.

MINISTERIE
VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.
Provincie Drenthe.
AANBESTEDING.

Op DINGSDAG den 16den December 1856, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Drenthe, of bij zijne afwezigheid, door een der LEDEN van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den HOOFDINGENIEUR VAN DEN WATERSTAAT in het derde district, aan het lokaal van het Provinciaal Bestuur te Assen, worden *AANBESTEED:*

1o. Het doen van eenige vernieuwingen en herstellingen, benevens het onderhouden van de VERSPREIDE LANDSBRUGGEN en der HULLEN en MANTINGERDIJKEN, in de Provincie Drenthe, ingaande 1o. Januarij 1857 en eindigende ultimo December 1860.

2o. Het doen van eenige vernieuwingen en het onderhouden van 's RIJKS GROOTEN WEG der 1ste klasse no. 1, zijtakken no. 2 en 3, alsmede van de ELECTRO MAGNETISCHE TELEGRAAF, gelegen in de Provincie Drenthe, ingaande den 1sten Januarij 1857 en eindigende ultimo December 1860.

Deze aanbesteding zal geschieden alleen bij enkele inschrijving.

De bestekken der bovengemelde aanbesteding, liggen ter lezing aan het lokaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Drenthe te Assen, en op alle zoodanige plaatsen, waar gewoonlijk de bestekken van waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing worden gelegd.

Drie dagen voor de besteding zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en zullen voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur KOCK en den Aspirant-Ingenieur VAN BEUSEKOM, beide te Assen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
SIMONS.

Dr. SHORLAND heeft DU BARRY'S **REVALENTA** tegen onderbuikskwalen, zenuwlijden en waterzucht met het beste gevolg aangewend.

Dr. ANGELSTEIN erkent de goede, zoowel voedende als genezende eigenschappen der **REVALENTA.**

Medicinaalraad Dr. WURZER, in Bonn, spreekt met veel lof van de **REVALENTA**, en beveelt ze aan bij borst-, maag- en onderbuikskwalen, leverziekten, nierziekten enz

Dr. NERAND, in Berlijn, lijfarts van Prins ADALBERT van Pruissen berigt, dat hij zijnen hoogen patient daarmede van hartkloppingen, slapeloosheid en volslagen gebrek aan eetlust heeft genezen.

Dr. GATTIKER, in Zurich, heeft er in zijne praktijk maagkanker en hevige windkolijk mede genezen.

Dr. GRIES, in Maagdenburg, heeft op den raad van een vriend en collega in Hanover de **REVALENTA** aan zijne Echtgenoot toegediend, en haar daardoor van eene beginnende tering bevrijd.

Een Praktiserend Geneesheer in het *Handelsblad* van den 20sten October ll. zegt, dat hij in zijne praktijk gezien heeft, dat slepende, pijnlijke en bedenkelijke aandoeningen van maag en ingewanden er door genezen zijn. Hij, vroeger een tegenstander der **REVALENTA**, is door overtuiging van zienswijze veranderd en zegt: »ik zie niet in, waarom de geneeskundigen willens en wetens de oogen moeten sluiten voor het goede, dat deze plantenstof sticht.''

De **REVALENTA** is een voedsel, dat als ontbijt, tusschenuurtje, middagmaal of avondmaal kan gebruikt worden en niet meer, dikwijls minder kost dan de spijzen die het vervangt; men kan dus met regt zeggen, dat de genezing door Revalenta *niets kost.*

VERKOOPHUIS.

BURGERLIJKE STAND.

Hoogeveen, 16—23 Nov. Ondertr.: A. Slot en E. van Scheele. — Bev.: C. Slot geb. Booi, van z.; A. Wams geb. Brink, van z.; E. Eshuis geb. Faas, van z.; E. Mulder geb. Okken, van 2 zonen; G. Kaspers geb. Woking, van d.; G. Bange geb. Wandscheer, van d. — Overl.: J. ten Kleij, ruim 8 j ml.; A. E. Bakker, laatst echtgenoot van G. Westerberg, bijna 76 j.; A. Schuldink, ruim 6 j. vl., A. Enting, echtgenoot van R. D. Kaptein, ruim 54 j.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 25 November.

Tarwe, Jarige	70	N.pd. f 00.00
„ N. Oud.	68	„ „ 9.00
dito	70	„ „ 10.00
„ „ Old.	66	„ „ 7.50
„ „ „	70	„ „ 9.50
Rogge, N. Inl.	60	„ „ 5.35
„ „ „	64	„ „ 6.55
„ „ „	66	„ „ 7.25
Haver, N. dikke	40	„ „ 3.25
„ „	42	„ „ 3.45
„ Voer	36	„ „ 2.75
„ „	40	„ „ 3.15
„ Zwarte	36	„ „ 2.80
„ „	38	„ „ 3.00
Garst, N. wint.	54	„ „ 5.05
„ „ „	56	„ „ 5.55
„ „ zomer	56	„ „ 5.05
„ „ knop.	60	„ „ 5.90

Boekweit, zand 60	N.pd. f 5.85
„ „ 62	„ „ 6.35
„ zwarte 60	„ „ 5.65
„ veen 62	„ „ 6.05
Paardeboonen..	f 5.00 à 6.60
Groene Erwten	„ 00.00 à 00.00
Graauwe „	„ 00.00 à 00.00
Koolzaad . . .	f 12.00 à 15.50
Gort, grove . .	„ 10.25 à 10.50
Gort, parel .	„ 14.25 à 15.00
Olie, raap p. vat	„ 51.50 à 00.00
Raapkoeken.	à — —
Lijnkoeken	—.— à —.—
Boter 1ste soort	f 43.00
Boter 2de „	f 40.00 à 41.00

Tarwe tot vorige prijzen met redelijken handel. Rogge als genoteerd slepende afgaande. Boekweit in een doen. Garst op de verlaagde prijzen iets beter te verkoopen. Dikke en Witte Voerhaver 5 à 10 Cents, Zwarte 15 Cents lager. Boonen en Gort slap en lager afgegeven. Koolzaad weinig begeerd.

ZWOLLE, 21 Nov. Tarwe f 12,25 a f 11,25 Rogge f 8,40 a f 7,75. — Boekweit f 8,00 a f 6,85. — Aardappelen f 2,15 a f 1,45. — Boter per ⅛ ton f 23,50 a f 23,00; per ℔ f 1.10 a f 0,95.

OLDEMARKT, 22 Nov. Boter ¼ v. f 47.00 a 00,00.

HEERENVEEN, 22 Nov. Rogge f 7.35 Boter p. ¼ v. f 47.50.

NOORDWOLDE, 20 Nov. Rogge f 7.00 a f 7.80. — Boekweit f 7.80. — Boter per N. ℔ f 0.95 a f 1.04.

STEENWIJK, 24 Nov. Rogge f 7.00 a f 8,00 — Boekweit f 6,90 a f 8,00. — Boter per ⅛ ton f 22.50 a f 00 00.

OOSTERWOLDE, 24 Nov. Rogge f 7.60 tot f 6.90. Zandboekweit f 7.70 tot f 7.00. Veenboekweit f 6.90 tot f 5.90.

AMSTERDAM, 24 Nov. Zwolsche boter f 48 a f 51; Kamper-eilands hooi f 20 a f 22. — TARWE bij kleinigheden als voren; 129 ℔ nieuwe bonte Poolsche f 470; 127 ℔ bonte dito f 450, 126 ℔ dito f 420; 123 ℔ dito f 405; 128 ℔ nieuwe Rijn f 375; 124 ℔ oude dito f 380 aan de Zaan, 155/2 ℔ nieuwe Bovenlandsche Ris f 375, 127 ℔ nieuwe Bovenlandsche f 370. — ROGGE bij eenige partij: gedroogde prijshoudend, ongedroogde lager afgegeven; 117, 119 ℔ Holst. f 210, 216; 119, 120 ℔ Archangel f 233, 236; 117, 118 ℔ Petersburger f 222, 225; 142/2 ℔ nieuwe Inlandsche f 230; 148/2 ℔ dito f 250; 146/2 ℔ dito f 242. — GARST zonder handel. — HAVER slap: 80 ℔ fijne f 120. — BOEKWEIT in een doen; 118 ℔ Amersfoortsche, Nijkerker en Gooische f 244; 118 ℔ Gordijker f 244; 117 ℔ dito f 241 aan de Zaan. — KOOLZAAD £ ½ hooger; Holsteinsch £ 63; op 9 vat Olie in Nov. £ 87, April £ 87½. — LIJNZAAD flaauw; 105/6 ℔ Dantzig f 275. — RAAP- en LIJNOLIE begin markt lager afgegeven, evenwel weder vaster gesloten. Raapolie op 6w. f 55¼; Vliegend f 54; 1o. Dec. f 53½, 54¼; Mei f 48, 47½, 48. Lijnolie op 6w. f 47¼; Vliegend f 46, 45, 45½, Dec. f 45½, ¼, ¾; Voorjaar f 38. — HENNEPOLIE op 6w. f 50¼; Vliegend f 49. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 100 a 105. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 9 a 14.

SCHIEDAM, 22 Nov. MOUTWIJN tot f 24¾ voor dadelijke levering schaarsch te koopen. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f 29¾ a 30¼ per vat contant.

231ste STAATS-LOTERIJ. EERSTE KLASSE.

1ste Lijst. No. 18109 f 5000. No. 12984 f 2000. Nos. 1060 en 7873 ieder f 1500. Nos. 1505, 9159 en 10792 ieder f 1000. Nos. 7180 en 16973 ieder f 400. Nos. 63 en 7817 ieder f 200. Nos. 113, 8959 en 12372 ieder f 100.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM 24 November 1856

			GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	2½	pct.	62 15/16
„ „	3	„	75 1/16
„ „	4	„	94 1/16
Amst. Synd.	3½	„	89 13/16
Handelm.	4½	„	135
O.I. Leening	4	„	
Aand. Holl. Spoorw.		„	
Aand. Rijn Sp.	4½	„	100
Haarl. Meer	5	„	
Russ. Ob. Hope	5	„	103 3/8
Dito 1828/29	5	„	102 3/8
Dito 1831/33	5	„	92¼
Dito 1840	4	„	83½
Cert. Stieglitz	4	„	82 13/16
Ins. in Assign.	6	„	
Cert. van dito	6	„	62¼

			GEBLEVEN
Polen. Oblig.	4	pct.	76⅛
Spanje. Oblig.	1¼	„	22 15/16
Obligatien	3	„	40⅞
Binnenl.	3	„	36 13/16
Amortisatie			
Bewijs. Coup			5⅜
Oostenrijk.			
Oblig. Goll	5	„	
„ „	4	„	
„ Metal.	5	„	73⅞
„ „ N.	5	„	82⅞
„ „	2½	„	38 9/16
Belgie, Cert.	2½	„	
Rothschild	2½	„	50 13/16
Portug., Oblig.	3	„	44
„	4		
Aand. Ned. Hand.-Act.			

De Blinde.

Een vlaamsch blad deelt het volgende voorbeeld mede van liefde en trouw, welke al de vrouwen tot eer verstrekt in den persoon van eene harer gezellinnen:

»Frans Huber had door studeren over dag en door romans lezen 's nachts zyne oogen dusdanig verzwakt, dat de doctoren hem toen hy 15 jaren oud was aenrieden, zyne letterkundige werkzaemheden geheel op te geven. Tot dit einde verliet hy zyne geboortestad Genua en begaf zich naer een dorp in de nabuerschap van Parys, waer hy zich op de landhuishoudkunde toelegde. Dit leven op het land herstelde zyne gezondheid spoedig weder; maer met zyn gezicht werd het by den dag minder. Zyne oogen waren evenwel nog goed genoeg, om hem Maria Nimée Lucelin te doen zien en lief te krygen. Zy beminden elkander, als twee jonge warme harten dat doen kunnen, en dachten niet aen de mogelykheid van scheiding. De vader van het meisje nogtans, die in de telkens toenemende waerschynlykheid van Hubers geheel blind worden daertoe eene voldoende reden zag, verklaerde zich tegen de verbindtenis. Hoe zekerder echter het ongeluk werd, des te stelliger besloot Maria, haren geliefde niet te verlaten. Zy verzette zich tegen den wil haers vaders, maar wachtte bedaerd tot dat zy de vereischte jaren bereikt had, om zelfstandig te handelen.

»De arme Frans, die vreesde te verliezen wat op aerde het grootste geluk geluk voor hem was, zocht zoo veel mogelyk voor zich zelf te verbergen, dat het verlies zyner oogen zyn onvermydelyk lot zou zyn. Toen het eindelyk volslagen nacht voor hem werd, was zyne droefheid dubbel groot, wyl hy vreesde, dat Maria hem thans verlaten zou. Hy had nogtans altyd op de sterkte van een vrouwenhert kunnen vertrouwen.

»Zoodra Maria vijf-en-twintig jaren oud was, leidde zy het blinde voorwerp harer eerste en eenigste liefde naer het altaer. Het edelmoedige meisje had hem in de dagen zyner jeugd en blyheid bemind en wilde hem ook thans niet verlaten, nu een digte sluijer voor altyd tusschen hem en den glans der uiterlyke wereld viel. Ook had zy nooit reden, om over haren stap berouw te gevoelen.

»De werkzame, veerkrachtige geest haers mans overwon alle hindernissen; die het verlies van zyn gezicht hem in den weg legde. Gedurende een veertienjarig gelukkig huwelyk hield mev. Huber vol, haren echtgenoot de trouwste zorg te betoonen; zy las hem voor, zy schreef wat hy dikteerde, vergezelde hem op zyne wandelingen, verzorgde zyne byen — met een woord, hare oogen en haer hart waren alleen aen zyn dienst gewyd. Na hare dood plagt hy te zeggen: »Zoolang zy leefde voelde ik niet dat ik het ongeluk had blind te zyn.''

Allerlei.

Het is bekend, dat de Chinezen, zelfs zij, die naar elders verhuisd zijn, ten hoogste gehecht blijven aan hun vaderland, en onder anderen de uiterste zorg dragen, dat zij na hunnen dood in hun land begraven worden. Zoo meldt men, dat in Mei van dit jaar een clipperschip de lijken van 300 chinezen, die in Californie overleden waren, naar China terugvoerde de transportkosten beliepen omstreeks 100 dollars per lijk. Een dagblad van Californie van 28 Mei maakt dienaangaande de volgende bittere maar treffende aanmerking: Wij bezitten een zonderling monopolie, wij voeren nl. levende Chinezen als ruwe stof in, welke vervolgens tot doode Chinezen verwerkt en aldus uitgevoerd worden.

Men schrijft uit Winschoten aan de Prov. Groninger Courant, 1 November: Den heer S. H. E. mogt het geluk te beurt vallen, in navolging van vele andere rijtuigen, door de op Winschoten rijdende diligence waardig te worden geacht omver te worden gereden; eene onderscheiding, die in de laatste dagen ook den inzender ware te beurt gevallen, zoo hij niet uit zijn rijtuig gestapt ware en zich letterlijk geborgen had. Wij willen het ongeluk van den heer S. H. E. niet onbelangrijk, althans zoo het genot van te leven of te blijven leven nog iets beteekent, niet juist specificeren, maar vragen alleen. 1o. of de diligence van Groningen op Winschoten eene parmanente concessie heeft, voor geene intrekking vanwege Z. M. onzen geëerbiedigden Koning vatbaar: 2o. of die concessie het regt medebrengt alle andere rijtuigen omver te rijden; 3o. de passerende zooverre mogelijk te doen omkomen; 4o. of dit ook in verband staat met eene levensassurantie; 5o. of den ijver van den heer officier van justitie te Winschoten het niet zou kunnen gelukken de daders van zoodanige handelwijze te bereiken.

De hofnar van Jacobus I beklaagde zich, dat een der hovelingen hem den hals wilde omdraaijen, als hij het waagde zich lustig over hem te maken. »Hebt geen vrees,'' zeide de Koning, »als hij het waagde, liet ik hem daags daarna ophangen.'' »Ik had liever, dat hij daags te voren aan den strop hing,'' antwoordde de hofnar.

Een lantaarnopsteker wreef zijne olieachtige handen aan den rok af van een zeer mager man. Deze verweet hem zijne onvoorzigtigheid, doch kreeg ten antwoord: «Een beetje vettigheid schaadt u niet!''

Raadsels en Charades.

XXXII. Mijn eerste gedeelte vindt men bij menschen en dieren; mijn tweede ontmoet men dikwijls bij het sterfbed, en mijn geheel is voor velen een goede medicijn.

XXXIII. Mijn geheel en mijn eerste gedeelte komen met elkander overeen; doch mijn tweede zonder mijn eerste is een ongelukkig iets.

Gedrukt bij **GRATAMA** te Assen.